

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМА

БАКАЛАВРИАТ

5В010700 - Бейнелеу өнері және сызу

Алматы, 2016

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМА

БАКАЛАВРИАТ

5В010700 - Бейнелеу өнері және сызу

Алматы, 2016

МАЗМҰНЫ

1. Бағалаудың өлшемдік технологиялары	4
2. Профессиональный русский язык	15
3. Кәсіби бағытталған шетел тілі	28
4. Бейнелеу өнерін оқыту әдістемесі	58
5. Сызуды оқыту әдістемесі	70

ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМА

ВОТ 2205 Бағалаудың өлшемдік технологиялары

5В010700– Бейнелеу өнері және сызу

2 кредит

Алғы сөз

1. Абай атындағы ҚазҰПУ жанындағы ҚР БҒМ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің РОӘК «Білім» тобы мамандықтары бойынша Оқу-әдістемелік бірлестігінде **ДАЙЫНДАЛҒАН және ҰСЫНЫЛҒАН**

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігімен **БЕКІТІЛГЕН және ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН**

3. Типтік оқу бағдарлама 2016 жылғы ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес дайындалған. (Типтік оқу бағдарлама ҚР БҒМ 30.06.2016 ж., № 2 хаттамасымен бекітілген)

4. Пікір берушілер:

Жеделов Қ.О. – п. ғ. д. әль-Фараби атындағы ҚазҰУ

Ибрагимов А.И. – п. ғ. к. Абай атындағы ҚазҰПУ

5. ҚР БҒМ Республикалық Оқу-әдістемелік Кеңесі мәжілісінде **ҚАРАСТЫРЫЛҒАН 30.06.2016 ж., Хаттама № 2.**

Осы типтік бағдарламаны Абай атындағы ҚазҰПУ жанындағы ҚР БҒМ РОӘК «Білім» тобындағы мамандықтары бойынша ОӘБ рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

Түсініктеме хат

«Бағалаудың өлшемдік технологиялары» пәні 5B010700- Бейнелеу өнері және сызу мамандығы бойынша ҚР МЖМБС сәйкес арнайы пәндер блогына енеді. Білім сапасы мен оның деңгейін бағалау сұрақтары мемлекеттің, саясаттың және мораль жөніндегі сұрақтар маңызды әрі ең басты мәселе болып отыр. Сондықтан да білім сапасын анықтау, оның құрастырушы және даму компоненттері педагогикалық кәсіптің өзекті мәселесі болып отыр.

«Бағалаудың өлшемдік технологиялары» курсы оқытуда білім берудің заманауи стандарттары мен сапаларына қойылатын талаптарды ескеру, бәсекеге қабілеттілігі мен студенттердің академиялық жетістігі, сонымен қатар білім компоненттерін, білім дағдылары мен квалификацияларын қалыптастыру, оқыту нәтижелерінің шынайылығын қамтамасыз ету мақсатында жалпыға ортақ талаптар әзірлеу. Қазіргі таңда қоғам талаптарына сай оқу жетістіктерін бағалау жүйесіндегі көркем педагогика саласы бойынша өзгерістер ендіруді қажет етіп отыр. Бұл бағалауға қатысты көптеген көзқарастар пайда болуына байланысты қажет етіп отыр. Сөйтіп, педагогикалық заманауи концепциясы, оқытудағы жеке тұлғаның құзыреттілігі мен оның құзіреттілігін дамытуда негізделген. Бағалау ең алдымен білім беру сапасын анықтау үшін қажетті. Егерде біз өз жұмысымызда елеулі табыстарға қол жеткізгіміз келсе, онда өткен уақыттағы және қазіргі нәтижелерімізді анықтауымыз керек, яғни жұмысымыздың оң жақтары мен кемшіліктеріне баға беріп оларды анықтауымыз қажет.

Пәнді меңгеру барысында студент білуі қажет:

- бағалау және олардың түрлері жайлы;
- білім алушылардың жетістіктерін диагностикалаудың әдістері мен құралдарының қазіргі жағдайын білу;
- ағымдық әдістер мен құралдар диагностикасын және білім алушылардың жетістіктерін білу;
- білім алушылардың бағалау нәтижелеріне қарап, оқытушының жұмыс мазмұнын сипаттау.;
- нормативтік құжаттар мен бағалау объектілерінің талаптарын ескеріп, жоспарланған нәтижелерді бағалаудың тиімді технологиясын таңдау.
- білім берудің мақсаты мен мазмұнына сәйкес бағалау инструменттерін қолдану;
- одан әрі оқыту үшін шешім қабылдау үшін бағалау критерилерін қолдану;
- оқушыларды объективті бағалау үшін оқыту нәтижелерін жоспарлау, рубрикаторларды әзірлеу және пайдалану;
- оқыту нәтижелерін бағалауды ұйымдастыру үшін қазіргі АКТ құралдарын қолдану.

Пререквизиттер: «Педагогика», «Психология»,

Постреквизиттер: «Бейнелеу мен сызудың оқыту әдістемесі», «Оқыту процессіндегі инновациялық технологияның психологиялық аспектілері», «Білім беру мен оқытудың инновациялық тәсілдері», педагогикалық практика.

ПӘННІҢ МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ

Пәннің нысаны – оқытудың кәсіби жоғары педагогикалық компоненті ретінде оқыту мазмұнының технологиялық критерилерін бағалау.

«Бағалаудың өлшемдік технологиялары» курсының мақсаты – Қазақстан Республикасы білім беру ұйымының бастапқы әскери дайындық студенттерінің оқыту жетістіктеріне критериялды бағалау жүйесін ендіру және тиімді меңгеруіне септігін тигізу.

Курстың міндеттері:

- ❖ Болашақ мамандарды критериялды бағалау моделін түсініп білуін қалыптастыру.
- ❖ критериялды бағалауды қамтамасыздандыру әдістерінің дағдыларын әзірлеу мен критериялды бағалаудың мәнін түсініп қалыптастыру.
- ❖ болашақ мұғалімдердің бағалаудың исуммативті форматтау мінездемесін негізін түсініп қалыптастыру;
- ❖ критериялды бағалау жүйесін тиімді іске асыруға педагогикалық ұжымды қолдау үшін қажетті дағдыларды болашақ мұғалімдерге қамтамасыз ету.

Бағалау жүйесінің маңыздылығын ескергендіктен, «Назарбаев Зияткерлік мектебі» Автономды ұйымның оқушыларға білім берудегі оқу жетістіктерін критериялды бағалау жүйесін 2012 жылдан бері ендіру концепциясын жүзеге асыруда.

НЕГІЗГІ БӨЛІМ ПӘННІҢ ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАРЫ

№	Тақырыптары
1	«Бағалаудың өлшемдік технологиялары» ЖОО-дағы оқу пәні ретінде.
2	Оқыту нәтижесін бағалаудың қазіргі әдістері.
3	Білім беру процесінде бағалаудың орны мен ролі
4	Бағалаудың критериалды технологиялардың ғылыми-педагогикалық негіздері.
5	Бағалау түрлері мен оқушылардың оқыту жетістіктерін жобалау технологиясы.

1. «Бағалаудың өлшемдік технологиялары» ЖОО-дағы оқыту пәні ретінде. Бағалау критериалды технологиялар әдістерін зерттеу, объект, пән және олардың басқа ғылымдармен байланысы.

2. Оқыту нәтижелерін бағалаудың заманауи әдістері.

Жоғары мектептің жұмыс сапасы ЖОО-ның өз мақсаттарын қандай деңгейде орындайтындығымен байланысты. Сапа - жоғары оқу орнының (немесе пәннің, сабақтың, оқытушының) оқу нәтижелеріне қол жеткізуде студентке қандай деңгейде көмектесіп, студенттің «не үйренгендігінің» айғағы. Осыған орай оқу/оқыту сапасын қажетті деңгейде қамтамасыздандыру үшін жоғарғы оқу орындары өз жұмысын бағалауда келесідей мәселелерге назар аударып, қойылған талаптарды орындауы керек:

- 1) Мақсат.
- 2) Нәтиже.
- 3) Концепция
- 4) Құрал.
- 5) Талаптар.
- 6) Жариялау.
- 7) Кері байланыс.

3. Білім беру процесінде бағалаудың орны мен ролі

Бағалау - студенттердің білімін қалайша әрі қарай дамытып, олардың алдағы білім игеру әрекеттерінің деңгейін жақсартуға болатындығын білу, жоспарлау және студенттерді соған ынталандыру.

Бағалаудың маңыздылығы туралы.

«Бағалау» терминінің үш мағынасын келтіруге болады:

1. Бағалау (Evaluation). Мұнда бағалау - талдау ретінде қарастырылады.«Бағалау» үйренушілердің жетістіктерін жан-жақты қарастырып, білімді сандық және сапалық тұрғыдан анықтау деп келтіріледі. Бұл тұрғыда бағалау - үйренушілердің оқу жетістіктерін белгілі бір талаптармен (критерийлер, стандарттар, үлгілер, эталондар, идеалдар) салыстыру, сол тұрғыдан нақты өлшемдер (балл, процент) көмегімен оларды

сипаттап және тексеріп, соңынан қорытынды шығару. Мұндай түсініктегі бағалау «сыртқа», яғни қоғамға, социумға бағытталады.

2. Мониторинг (Assessment). Бағалау - құрал ретінде танылады.«Бағалау» үйренушілердің жоспарланған нәтижелерге жету көрсеткіштері ретінде қарастырылады (мәселен, курстық бірлік немесе модуль аумағында); мұнда студенттердің дамуы мен өзгерістері олардың әрекеттері (нақты құралдар) арқылы көрсетіледі: тест, эссе және басқа да жазба жұмыстары, жоба, интервью, портфолио, т.б. Мұндай өлшеу (мониторинг) студенттердің өз жетістіктерін бағалау немесе ЖОО-ның оқу нәтижелерін жоспарланған нәтижелермен салыстыру үшін қажет.

3. Баға (Grade немесе Mark). Бағалау - сандық (мөлшерлік) құрал ретінде қарастырылады.«Бағалау» «баға», «баға қою» ұғымымен байланыстырылады: емтихан, тест, жазба жұмысы, жобаның орындалуы немесе семестр нәтижесі бойынша рейтингтік жүйе, балл мөлшері (мәселен, 100 балдық) немесе сандық жүйе (дәстүрлі бес балдық), әріптік жүйе (A,B,C,D,F) негізінде студенттің жұмысына қойылатын баға.

4. Критериалды бағалау технологиясының ғылыми-педагогикалық негіздері.

Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау нормаларын дайындаудың ғылыми негіздері. Критерийлік бағалауды ұйымдастырудың психологиялық-педагогикалық негіздері.

Критериалды бағалау үдеріс ретінде. Критериалды бағалау жүйесінің әдіснамалық негіздері. Критериалды бағалаудың әдістемелік негіздері. В. П. Беспальконың критериалды-бағыттылық оқыту технологиясы. Критериалды оқытудың қызметі мен ұстанымдары.

Тұлғаға бағытталған оқытудағы бағалау жүйесінің ерекшеліктері. Бағалау. Баға.

Педагогикалық бағаның қызметі. Нормативтік қызметі. Ақпараттық-диагностикалық қызметі.

5. Бағалау түрлері және оқушылардың оқу нәтижелерін бағалауды жоспарлау технологиясы.

Мақсат қою және оның бағалаудағы рөлі. Мақсат қоюға деген түрлі көзқарастар. Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың мақсаттары мен ұстанымдары: маңыздылығы, барабарлық, шынайылық және әділдік, кіріктірілген, ашықтық, кол жетерлік, жүйелілік, тілектестік. Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың түрлері (диагностикалық, қалыптастырушы, жиынтық бағалау).

Формативті бағалау. Білім алушылардың бағалау критерилері. Формативті бағалаудың техникалары. Топпен жұмыс жасау формасын қолдана отырып білім алушылардың жетістіктерін бағалау.

Портфолио. Портфолио ол оқушының жетістіктерін бағалау құралы. Портфолионың қажеттілігі. Портфолио оқушының функционалдық сауаттылық деңгейін көрсетеді. Портфолионы толтыру кезеңдері: ұйымдастыру және жоспарлау, жинақтау, рефлексия. Портфолионың эффективті мінездемесі. Портфолионы бағалау.

Өз-өзін бағалау. Өз-өзін бағалаудың тиімді шарттары. Топпен жұмыс жасаудағы өз-өзін бағалау формасы. Оқушылардың өзара бағалауы. Өзара бағалаудың артықшылықтары. Өзара бағалаудың техникасы.

Суммативті бағалау. Суммативті бағалаудың мақсаты. Бақылау және тексеру жұмыстарының түрлері. Б.Блум таксономиясы. Оқушылардың оқу жетістіктерін тіркеу.

СЕМИНАР САБАҚТАРЫНЫҢ ТІЗІМІ

1. Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалауға арналған нормативтік және ресми құжаттар.
2. Қазақстан Республикасы білім беру жүйесіндегі бағалау жүйелері.
3. Бейнелеу өнері және сызу сабағында оқытылатын оқу пәндерін бағалау нормалары.
4. Дәстүрлі бағалау түрлері мен оқушылардың оқу жетістіктерін анықтаудағы рөлі.
5. Бағалау мәселесі педагогикалық категория және оқу компонентінің қызметі ретінде.
6. Критериялы бағалаудың функциясы, принциптері және рөлі.
7. Мақсат қою, оның ұстанымдары мен қызметі.
8. Критерийлік бағалаудың түрлері.
9. Формативті бағалау оқушылардың танымдық қасиеттерін көтеру құралы ретінде
10. Практикалық қызметте суммативті бағалауды қолдану.
11. Топтық жұмыста топтың және жеке оқушының жұмыстарын бағалау.
12. Өзін-өзі бағалау және өзара бағалау.
13. Оқушылардың көркем педагогикадағы оқу жетістіктерін бағалаудағы портфолионың рөлі.
14. Б.Блум таксономиясы.

15. Бейнелеу өнері пәнін өткізуде бағалаудың түрлерін қолдануды жоспарлау, дайындау және өткізу.

СОӨЖ –НЫҢ ТАҚЫРЫПТАР ТІЗІМІ

1. Қазақстан Республикасының білім беру процесіндегі бағалау жүйелері.
2. Оқу жоспарлары мен оқу бағдарламаларындағы бағалаудың түрлерін талдау.
3. Бастапқы әскери дайындық пәнін оқуда оқу жетістіктерін бағалау жүйесінің қазіргі жәйін, тарихы мен болашағын талдау.
4. Бағалаудың жаңа түрлері.
5. Оқыту үдерісіндегі жиынтық бағалау.
6. Өз іс-әрекетінің рефлексиясы.
7. Өзін-өзі бағалау және өзара бағалау түрлері.
8. Табыс критерийіне жетудің алгоритмі.
9. Сабақтағы тиімді рефлексия.
10. Портфолио дайындау және оны қорғау.
11. Оқу мақсаттарын қою және оның бағалаудағы рөлі.
12. Жиынтық бағалауды қоюға арналған тапсырмалардың түрлері.
13. Қалыптастырушы бағалаудың әдістері.
14. Бастапқы әскери дайындық пәнінен қалыптастырушы бағалауға арналған сабақ жоспарларын дайындау, өткізу және талдау.
15. Бастапқы әскери дайындық пәнінен жиынтық бағалауға арналған сабақ жоспарларын дайындау, өткізу және талдау.

СӨЖ –ның үлгі тақырыптары

1. Тұлғаға бағытталған оқытудағы бағалау жүйесінің ерекшеліктері.
2. Қазіргі заманғы мектептердегі қалыптастырушы бағалау.
3. Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау критерийлері.
4. Қалыптастырушы бағалау техникасы.
5. Табысты оқу үшін оқушыларды қызықтыру.
6. Критерийлік бағалаудың педагогикалық және әдістемелік негіздері.
7. Критериалды бағалау мәселелері.
8. Дәстүрлі бағалау мен критерийлік бағалауға салыстырмалы талдау жасау.
9. Критерийлік бағалаудың ұстанымдары.
10. Қалыптастырушы бағалаудың оқушылардың танымдық үдерістерін дамытудағы рөлі.
11. Оқу үдерісін жетілдіру үшін бағалау.
12. Критерийлік бағалаумен байланысты түсініктерден глоссарий құрастыру.
13. Қалыптастырушы бағалауды өткізудің тәртібімен танысу, талдау.
14. Ішкі жиынтық бағалауды өткізудің тәртібімен танысу, талдау.
15. Оқушы портфолиосын құрастыру бойынша ұсыныстармен танысу, талдау.

АРАЛЫҚ БАҚЫЛАУ СҰРАҚТАРЫНЫҢ ТІЗІМІ

1. «Бағалаудың өлшемдік технологиялары» пәнінің нысаны, пәні, басқа ғылым салаларымен байланысы.
2. Критериалды бағалау технологиясын зерттеу әдістері.
3. Бағалау межесін дайындаудың ғылыми негіздері.
4. Критериалды бағалауды ұйымдастырудың психологиялық-педагогикалық негіздері.
5. Критериалды бағалаудың әдістемелік негіздері.
6. Критериалды бағалаудың технологиясы.
7. Критериалды бағалаудың қызметтері.
8. Критериалды бағалаудың ұстанымдары.
9. Тұлғаға бағытталған оқытудағы бағалау жүйесі.
10. Бағалау нормативтік және ақпараттық-диагностикалық қызметі.
11. Мақсат қоюдағы бағалаудың рөлі.
12. Мақсат қою, Т.рлі көзқарастар.
13. Оқушылардың жетістігін бағалау ұстанымдары (маңыздылығы, барабарлығы, шынайылығы).
14. Оқушылардың жетістігін бағалау ұстанымдары (әділдік, кіріктірілген, ашықтық).
15. Оқушылардың оқу жетістігін бағалаудағы қолжетерлік, жүйелілік, тілектестік ұстанымдары
16. Критериалды бағалау түрлері.
17. Оқушылардың оқу жетістігін диагностикалық бағалау.
18. Оқушылардың оқу жетістігін қалдыптастырушы бағалау.
19. Оқушылардың оқу жетістігін жиынтық бағалау.
20. Бағалау критерийлері.
21. Қалыптастырушы бағалау техникасы.
22. Топтық жұмыс түрін бағалау.
23. Оқушылардың оқу жетістігін портфолионың көмегімен бағалау.
24. Тиімді портфолио. Сипаттамалар. Портфолиомен жұмыстың кезеңдері.
25. Қызығушылық бағалаудың бір мақсаты ретінде.
26. Оқушылардың өзара бағалау үдерісі.
27. Бақылау-тексері жұмыстарының түрлері.
28. Жас ерекшелікті ескере отырып бағалау.
29. Жиынтық бағалаудың мәні.
30. Критериалды бағалауды әдістемелік қамтамасыздандыру.

Ұсынылатын әдебиет тізімі:

Негізгі әдебиеттер

1. Қазақстан Республикасының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты (бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім). – Астана, 2010.
2. Критериалды бағалаудың кіріктірілген моделі / Әдістемелік ұсыныстар, Астана, 2013 ж.

3. «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ оқушыларының оқу жетістіктерін критериалды бағалаудың жүйесін енгізу тұжырымдамасы. – Астана, 2012.
4. Сыртқы жиынтық бағалау моделі // Әдістемелік нұсқаулық. – Астана, 2014.
5. «Назарбаев Зияткерлік мектептері» дербес білім беру ұйымы оқушыларының оқу жетістіктерін критериалды бағалаудың Ережелері. – Астана, 2013 жыл 29 тамыз.
6. Мұғалімдерге арналған критериалды бағалау бойынша басшылық. «Назарбаев Зияткерлік мектептері» дербес білім беру ұйымы. – Астана, 2015.
7. Көкіжанова Г.К. Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау білім сапасын басқарудағы негізгі критерий. – А., Педагогика, 2009.
8. Оценивание учебных достижений учащихся. Методическое руководство/Сост.Р. Х. Шакиров, А.А. Буркитова, О.И. Дудкина. – Б.: «Билим», 2012.
9. Формативное (формирующее) оценивание: методическое пособие / Е.Н. Кохаева. – Астана: АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы» Центр педагогического мастерства, 2014.
10. Красноборова А.А. Критериальное оценивание в школе. Учебное пособие. – Пермь, 2010.
11. Матвеева Е.И., Патрикеева И.Е., Панкова О.Б. Критериальное оценивание в начальной школе. Пособие для учителя (из опыта работы). – М., Вита-Пресс, 2013 г.

Қосымша әдебиеттер

1. Жайтапова А.А., Рудик Г.А., Белошниченко Е.В., Сатывалдиева А.С. «XXI ғасыр педагогикасы мектеп табалдырығында». Ақпараттық әдістемелік дайджест. – Алматы, 2009.
2. Құдайбергенова К.С. Құзырлық табиғаты тұлғаның өздік дамуында. – А: «Принт АСС», 2006.
3. Жексенбаева У.Б. Компетентностно-ориентированное образование в современной школе.– Алматы, 2009 г.
4. Студентке арналған нұсқаулық. – Астана, 2015.
5. Гин А. Приемы педагогической техники. – М., 2001
6. 4. Гузев В.В. Планирование результатов образования и образовательная технология. – М., 2001.

Интернет -ресурстар

1. en.wikipedia.org/wiki/
2. http://www.assessmentinst.com/events_training.php
3. <http://rubistar.4teachers.org/index.php>
4. schools.techno.ru/ms45/win/edu/news/2004_05/assessm.doc
5. http://blog.discoveryeducation.com/assessment/files/2009/02/blackbox_article.pdf

6. <http://www.nclrc.org>

Авторлары:

Сманова А.С.- п. ғ. к., асс.профессор Абай атындағы ҚазҰПУ

Шайгозова Ж.Н. – п. ғ. к., асс.профессор Абай атындағы ҚазҰПУ

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

РРУа 3206 Профессиональный русский язык

5В010700 - Изобразительное искусство и черчение

2 кредита

Предисловие

1. **Разработана и внесена** УМО по группе специальностей «Образование» РУМС МОН РК при КазНПУ имени Абая

2. **Утверждена и введена в действие** приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан

3. Типовая учебная программа разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом образования РК 2016 года (Типовой учебный план, утвержденный протоколом № 2 заседания РУМС МОН РК от 30.06.2016 г.)

4. Рецензенты:

Батурина О.В. - к.иск. КазНАИ имени Т. Жургенова

Акбаева Ш.А. - к.п.н, доцент КазНПУ имени Абая

5. **РАССМОТРЕНА** на заседании Республиканского Учебно-методического Совета от **30.06.2016** года. **Протокол № 2**

Настоящие типовые программы не могут быть тиражированы и распространены без разрешения УМО по специальностям группы «Образование» РУМС высшего и послевузовского образования МОН РК на базе КазНПУ имени Абая

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

РРУа 3207 Профессиональный русский язык

5В010700 – Изобразительное искусство и черчение

2 кредита

Алматы, 2016

Предисловие

1. Разработана и внесена УМО по группе специальностей «Образование» РУМС МОН РК при КазНПУ имени Абая

2. Утверждена и введена в действие приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан

3. Типовая учебная программа разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом образования РК 2016 года (Типовой учебный план, утвержденный протоколом № 2 заседания РУМС МОН РК от 30.06.2016 г.)

4. Рецензенты:

Дарменова Р.А. - к.п.н., и.о. профессора Казахского женского педагогического университета

Жиренов С.А. - к.филол.н., и.о. доцента, Казахский национальный педагогический университет имени Абая

5. РАССМОТРЕНА на заседании Республиканского Учебно-методического Совета от **30.06.2016** года. **Протокол № 2**

Настоящие типовые программы не могут быть тиражированы и распространены без разрешения УМО по специальностям группы «Образование» РУМС высшего и послевузовского образования МОН РК на базе КазНПУ имени Абая

Пояснительная записка

Курс «Профессиональный русский язык» - важная часть общей системы творческо-воспитательной подготовки студентов творческих и социально-культурных учебных заведений, воспитания будущих художников и художников-педагогов. Профессиональный русский язык тесно связан с образом жизни. Владение языком, умение общаться, добиваться успеха в процессе коммуникации являются важными характеристиками личности, которые во многом определяют достижения человека практически во всех областях жизни, в данном случае способствуют его социальной адаптации к изменяющимся условиям современного мира. Поэтому современные выпускники вузов творческой специальности должны быть не только высокопрофессиональны, но и глубоко понимать принципы общения, особенно речевого. Культура речи является одной из составляющих профессиональной подготовки. Молодые специалисты должны владеть в совершенстве всеми видами речевой деятельности, уметь квалифицированно вести беседу, в общем, чувствовать себя вполне уверенно как в бытовой, так и в деловой сферах общения. «Контакт – это нечто о двух или даже нескольких головах: чтобы выполнить коммуникативную роль, он должен быть двусторонним. Общение представляет собой процесс взаимодействия личностей и социальных групп, в котором происходит обмен информацией, опытом, навыками и результатами деятельности. Профессиональное общение – это речевое взаимодействие специалиста с другими специалистами в ходе осуществления профессиональной художественной деятельности.

Профессиональное иноязычное общение является функционально значимым блоком в системе подготовки специалиста и в значительной степени определяет специфику обучения в данном типе учебных заведений. Особую актуальность оно приобретает на современном этапе социально-экономического развития. Открытость границ, процессы интеграции материальной и духовной культуры многих сторон жизни европейского и мирового сообщества, развитие информационных технологий привели к расширению международных связей, созданию совместных предприятий, научных программ и других форм сотрудничества. Знание языков международного общения, в том числе и русского, стало важной частью квалификационной характеристики специалиста, позволяющей ему качественно выполнять свои функциональные обязанности и обеспечивающей его конкурентоспособность на отечественном и мировом рынках труда.

Профессионально-ориентированное обучение направлено на возможность обучения профессиональному русскому языку и ориентируется на конечную цель свободного владения языком, а также на использование его в практических целях для профессиональной деятельности художников-педагогов.

Содержание курса составляют сферы обще-профессионального,

производственного и учебно-исследовательского общения.

Обще-профессиональное общение имеет цель формирования коммуникативных навыков, обеспечивающих общетеоретическое представление об осваиваемой профессии и системе базовых научных знаний. Содержание этой сферы включает в себя общую характеристику, уровень ее развития, а также структуру профессиональной деятельности специалиста.

Область *производственного общения* соотносится с практической (прикладной) частью профессиональной подготовки специалиста. Компонентами предметно-тематического содержания данной сферы являются: деловая беседа и ее разновидности, деловая корреспонденция, типичные ситуации производственного общения, общие сведения из области современного делопроизводства и основ менеджмента, что в российской методике объединяется под названием «Деловой русский язык».

Учебно-исследовательское общение ставит своей задачей привить умение организации учебной работы на научной основе, а также дать некоторые навыки собственно научных исследований. Содержание сферы составляют такие базовые умения, как умение работать с учебно-методической, научной, справочной и энциклопедической литературой; представлять информацию в виде логических схем, графиков, резюме, аннотаций, презентаций.

Для успеха в профессиональной деятельности современному специалисту необходимо в совершенстве владеть навыками культуры речи и обладать лингвистической, коммуникативной и поведенческой компетенциями в профессиональном общении. Для этого необходимы следующие качества:

- владение стилем профессиональной речи;
- умение определять цель и понимать ситуацию общения;
- умение создавать и поддерживать благожелательную атмосферу общения;
- умение направлять диалог в соответствии с целями профессиональной деятельности;
- знание этикета и чёткость выполнения его правил;
- знание норм литературного языка и устойчивые навыки их применения в речи;
- умение следить за точностью, логичностью и выразительностью речи;
- владение профессиональной терминологией.

Дисциплина играет значительную роль в подготовке конкурентоспособных кадров, систематизации междисциплинарных связей профессиональной образовательной программы означенной специальности.

Обучение профессионально-ориентированному языку в высшем учебном заведении с творческой специализацией представляет собой самостоятельный законченный курс, имеющий свое содержание и структуру, и является неотъемлемой частью общей программы по подготовке квалифицированных художников-педагогов.

Тематический план

Раздел 1. Теоретические основы русского языка в формате морфологии, синтаксиса, пунктуации, идиоматических оборотов профессионально-ориентированной речи.

Раздел 2. Практический курс, включающий обучение чтению, разговору, аудированию, и письму.

Компетенции

Курс «Профессиональный русский язык» наиболее полно отвечает следующим ключевым образовательным компетенциям:

- **учебно-познавательной** комплексной компетенции, обеспечивающей процесс самостоятельной учебно-познавательной и исследовательской деятельности студента. Данная компетенция предусматривает умение эффективно планировать, организовывать и осуществлять свою образовательную деятельность, владея профессиональным терминологическим аппаратом.

- **коммуникативно-ориентированное** обучение русскому языку, проводимое на основе интеграции профессионально значимых дисциплин, является основным фактором формирования коммуникативной (речевой) компетентности в качественной подготовке учащихся:

- ключевой профессиональной компетенции, предусматривающей знание профессионального русского языка как языка межнационального общения, обеспечивающей владение способами взаимодействия и общения с различными субъектами и объектами коммуникации для решения конкретных деловых и жизненных задач;

- **культурологической компетенции**, предусматривающей совершенствование опыта деятельности на основе достижений мировой культуры и национальных особенностей, позволяющей владеть эффективными способами организации современных казахстанских творческих индустрий, что способствует пониманию ценности культуры своего народа и культурного многообразия мира, идей духовного согласия и толерантности.

- **компетенции личностного саморазвития**, предполагающей владение профессиональным русским языком для личного интеллектуального, духовного и карьерного роста. Так же для приобретения уверенности в собственных возможностях, формирования лидерских качеств и успешной жизненной позиции.

Пререквизиты:

К(Р) Уа1104 – қазақ (орыс) тілі, Аbt 1404- Абаеведение

Постреквизиты:

Рed 2202 – Педагогика, МРП 3301- Методика преподавания изобразительного искусства, МРCh3302- Методика преподавания черчения.

Содержание дисциплины

Введение

Целью дисциплины «Профессиональный русский язык» для специальности 5В010700 «Изобразительное искусство и черчение» является коммуникативное и социально-культурное развитие личности учащегося, способной использовать русский язык как средство профессионального общения в диалоге культур: родной и иностранной.

Содержанием обучения является иноязычная культура, та ее часть, которая соотносится с профессиональной деятельностью специалиста и которой он может овладеть в процессе коммуникативного иноязычного образования в познавательных, развивающих, воспитательных и учебных аспектах.

В связи с этим ставятся следующие **задачи**:

- сформировать на базе имеющихся представлений способностей к выполнению соответствующих профессиональных функций;
- организовать культуру умственного труда и интеллектуальных умений, связанных с самостоятельным использованием различных приемов познания и источников информации;
- овладеть навыками работы с различными видами справочной литературы с учетом ее социо-культурных особенностей;
- получить навыки и умения строить свое вербальное и невербальное поведение в сфере профессионального общения;
- овладеть различными видами речевой деятельности в данной сфере (чтение, говорение, письмо, аудирование);
- изучить языковые нормы составления производственной документации (договоры, контракты, доклады, отчеты, патенты, гарантийные обязательства) и правил ведения деловой корреспонденции на русском языке (письма, факсы и т.д.);

По окончании курса обучения дисциплине «Профессиональный русский язык» студенты художественных специальностей должны **знать**:

- фонетические, лексические и грамматические особенности системы изучаемого языка, ориентированного на художественно-педагогическую специальность (в сопоставлении с родным языком);
- социо-культурные нормы профессионального общения, а также правила речевого этикета, позволяющие специалисту эффективно использовать профессионально-ориентированный язык как средство общения;
- структуру организации художественно-педагогического образования и подготовки кадров стран изучаемого языка.

Студенты художественных специальностей должны **уметь**:

- читать и переводить профессиональную литературу по специальности с использованием основных видов чтения - изучающего, ознакомительного, просмотрового и поискового;

- вести общение профессионального характера в объеме, предусмотренном данной программой;
- письменно выражать свои коммуникативные намерения в объеме, предусмотренном данной программой;
- понимать аутентичную профессиональную речь на слух в объеме, предусмотренном данной программой.

Объектом дисциплины является специфика профессионального русского языка применительно к художественному образованию.

Учебный курс **«Профессиональный русский язык»** читается на художественно-графическом факультете на 2 курсе для студентов специальности 5В010700 «ИЗО и черчение», обучающихся на государственном языке. Он учитывает общую гуманитарную подготовку студентов и знакомит с общими закономерностями профессионального научного общения, что способствует полномасштабной подготовке будущих специалистов к творческо-педагогической деятельности.

Специфика курса «Профессиональный русский язык» заключается в непосредственном закреплении лекционного материала семинарских (практических) занятиях, для осуществления постоянного контроля знаний студентов, их способности правильно усваивать материал с целью последующего применения теоретических знаний на практике.

Особенность содержания программы - ее ориентация на целенаправленное осуществление подготовки студентов к реализации собственного творческого потенциала в научной и производственной сфере.

Особое место в системе подготовки профессионалов в области художественной педагогики занимают практические занятия, а также СПСП и СРС.

Основная часть

Раздел 1. Теоретический

Морфологические особенности языка. Синтаксис и пунктуация.

Морфология. Лексика. Орфография. Орфоэпия. Нормы русского литературного языка. Отличие правильной речи от не правильной.

Грамотность речи, культура подачи в речи. Основы риторики. Искусство общения.

Функционально-стилистическое употребление грамматических и лексических единиц в научном тексте. Выражение различных типов отношений в научном тексте. Речевые формулы жанра научной дискуссии, доклады, защиты дипломной работы.

Раздел 2. Практический

Обучение чтению профессиональных текстов по изобразительному искусству со специфической терминологией;

Обучение профессиональной речи (скорость, дикция, жестикуляция);

Профессиональное аудирование;

Обучение основам академического письма в контексте конкретной специализации и грамотное составление эссе, автобиографии, произведения по изобразительному искусству.

Темы семинарских занятий

1. Особенности функционирования научного стиля речи, характерные типы словообразовательных моделей.
2. Способы выражения различных смысловых отношений в профессионально-направленном тексте.
3. Правила построения и трансформации научного текста.
4. Основные правила речевого поведения в типичных ситуациях общения научно-профессиональной, социально-культурной и официально-деловой сферах.
5. Виды чтения (изучающие, ознакомительные и смотровые) текстов научно-профессиональной, общественно-политической и социально-культурной коммуникативных сфер.
6. Особенности смыслового членения, смысловой и структурный анализ профессионально-ориентированного текста.
7. Методы извлечения из научного текста основной информации и целевой информации по теме.
8. Методы подбора основной и целевой информации для обобщения информативного материала, воспринятого при чтении (обобщение по теме).
9. Методы обобщения информативного материала с опорой на прочитанный (прослушанный) текст (продуцирование самостоятельного монологического высказывания по теме, монолог-рассуждение).
10. Репродуцирование информативного содержания текста в письменной и устной (монолог-воспроизведение, монолог-сообщение с опорой на текстовый материал) форме.
11. Способы продуцирования текста: тематическое и проблемное описание научного текста.
12. Особенности комбинирования информативного материала текстов (для составления реферата по изученному материалу).
13. Специфика комментирования текстов (продуцирование письменного монологического высказывания с включением оценочной части, критический обзор нескольких источников).
14. Рецензирование (передача информативного содержания текста-источника с оценкой позиции автора текста).Продуцирование подготовленной монологической речи (доклад с включением оценочного элемента).
15. Самостоятельное письменное высказывание на уровне реальной коммуникации (фрагменты статьи, курсовой и дипломной работы, аннотация, сочинение на проблемную тему с включением рассуждения и оценочной части).

16. Особенности монологической и диалогической научной речи (включая обсуждение, презентацию и дискуссию) и извлекать целевую информацию с непосредственной и отсроченной вербальной реакцией (в рамках потребностей реальной коммуникации);
17. Специфика участия в двусторонней беседе-диалоге с элементами рассуждения, беседе вопросно-ответного характера в сфере своей специальности.
18. Способы ведения подготовленной дискуссии (с опорой на профессиональную лексику и тексты).
19. Алгоритм составления профессионального глоссария.
20. Дать описание произведениям художников.
21. Устное объяснение смысла и образа в произведении художников

Тематика СРСП

1. Чтение, анализ, аудирование и самостоятельное составление текстов по темам.
2. Уровни языковой системы; единицы уровней языка и их функции.
3. Разделы науки о языке и его единицах; две формы существования русского языка (устная и письменная).
4. Универсальность общения и хранения информации с помощью языка.
5. Специфика устной и письменной речи.

Тематика СРС

1. Задача эссе и ее особенности. Авторское высказывание в тексте. Классификация.
2. Отличительное свойство очерка: художественное описание конкретных явлений, увиденных автором в их типичности.
3. Рецензия как анализ произведения (художников) или события.
4. Интервью в публицистике. Интервью как «беседа, имеющая общественный интерес».
5. Утверждение собственной точки зрения по обсуждаемому вопросу.
6. Личные события и история, национальная и социальная обусловленность в биографии личности.
7. Анализ профессии. Призвание и ответственность.

Рекомендуемое содержание итогового контроля знаний

Письменная часть

1. Тест множественного выбора по проверке умений аудирования, включающий монологические и диалогические высказывания. Длительность звучания 3-5 минут.
2. Письменное реферирование аутентичного текста с использованием двуязычного словаря. Объем – 1200-1400 печатных знаков. Время – 45 минут.

3. Письменный перевод аутентичного текста по специальности. Объем – 1300 знаков. Время – 45 минут.

Устная часть

1. Подготовленное монологическое высказывание (продолжительность до 3 мин.) на одну из предложенных тем в соответствии с предметно-тематическим содержанием обучения с последующей дискуссией, инициируемой экзаменатором.
2. Чтение-аутентичного, профессионально, ориентированного, научно-популярного текста; беседа по проблемам, затронутым в тексте, с выражением отношения к прочитанному. Объем текста 1500-1800 печатных знаков. Время – 45 мин.

Список рекомендуемой литературы

Основная литература:

1. Пособие по культуре русской речи. Кажигалиева Г.А., Жумагулова Б.С., Кадырова Г.Р., Маймакова А.Д., Тохтамова Р.К., Утесбаева Ж.М. Учебное пособие. Алматы: Издательство «Ұлағат» КазНПУ имени Абая, 2013-324с.
2. Жаналина Л.К., Мусатаева М.Ш., Практический курс русского языка- Алматы: Prints, 2005-528с.
3. Грекова О.К., Кузьминова Е.А. Русский язык как иностранный. Обсуждаем, пишем диссертацию и автореферат: Учебное пособие - М.: Флинта: Наука, 2003. - 296 с.

Дополнительная литература

1. Пособие по научному стилю речи. Для вузов технического профиля/ Под ред. И.Г.Проскуряковой. - 2-е изд., доп. и перераб. - М.: Флинта: Наука, 2004. - 320 с.
2. Русский язык и культура речи. Семнадцать практических занятий / Е.В. Ганапольская, Т.Ю.Волошинова, Н.В.Анисина, Ю.А.Ермолаева, Я.В.Лукина, Т.А.Потапенко, Л.В.Степанова. Под ред. Е.В.Ганапольской, А.В.Хохлова. – СПб.: Питер, 2005. – 336с.
3. Попова Т.И., Юрков Е.Е. Поговорим? Пособие по разговорной практике. Продвинутый этап. - СПб: Златоуст, 1999. -160 с.
4. Культура устной и письменной речи делового человека: Справочник. Практикум,- 6-е издание. – М.: Флинта: Наука, 2001. – 315 с.
5. Румянцева И.М. Психология речи и лингво-педагогическая психология. М., 2004.
6. Лариохина, Н. М. Обучение грамматике научной речи и виды упражнений / Н. М. Лариохина. – М., 1989.
7. Русский язык для деловых людей/ С. А. Хавронина [и др.]. – М., 1991

8. Казарцева О. М. Культура речевого общения. – М., 1998.
9. Казарцева О. М. Культура речевого общения: теория и практика обучения: Учебное пособие. – 4-е изд. – М.: Флинта: Наука, 2001.

Интернет- ресурсы

1. <http://uber.kz/catalog-site/personalniy-sait-uchitelya-kazakhskogo-yazyka-i-literatury>
2. <http://goo.kz/peoples/fromorg/44/565>
3. <https://www.zharar.com/>
4. [http://group-global.org/kk/publication/
http://massaget.kz/layfstayl/zhadnama/14734/](http://group-global.org/kk/publication/http://massaget.kz/layfstayl/zhadnama/14734/)
6. http://aitaber.kz/blog/Asyl_soz/2263.html
7. <https://www.zharar.com/kz/quote/>

Составители:

Сманова А.С.- к.п.н., и.о. доцента

Аденова Л.Ж.- старший преподаватель

ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМА

КBShT 3207 Кәсіби бағытталған шетел тілі

5B010700 - Бейнелеу өнері және сызу

2 кредит

Алматы, 2016

Алғы сөз

1. Абай атындағы ҚазҰПУ жанындағы ҚР БҒМ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің РОӘК «Білім» тобы мамандықтары бойынша Оқу-әдістемелік бірлестігінде **ДАЙЫНДАЛҒАН және ҰСЫНЫЛҒАН**

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігімен **БЕКІТІЛГЕН және ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН**

3. Типтік оқу бағдарлама 2016 жылғы ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес дайындалған. (Типтік оқу бағдарлама ҚР БҒМ 30.06.2016 ж., № 2 хаттамасымен бекітілген)

4. Пікір берушілер:

Рыспаева Г.К. – ф.ғ.к., доцент, Қазақ Мемлекеттік қыздар педагогикалық университеті

Ешімбетова З.Б. – п.ғ.к., аға оқытушы, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті

5. ҚР БҒМ Республикалық Оқу-әдістемелік Кеңесі мәжілісінде **ҚАРАСТЫРЫЛҒАН 30.06.2016 ж., Хаттама № 2.**

Осы типтік бағдарламаны Абай атындағы ҚазҰПУ жанындағы ҚР БҒМ РОӘК «Білім» тобындағы мамандықтары бойынша ОӘБ рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

Түсінік хат

«Кәсіби бағытталған шетел тілі (кәсіби қарым-қатынасқа кіріспе)» пәнінің типтік оқу бағдарламасы Қазақстан Республикасы жоғары білім беру стандарттарының құрамдас бөлігі болып табылады.

«Кәсіби бағытталған шетел тілі (кәсіби қарым-қатынасқа кіріспе)» пәні кәсіби коммуникативті шет тілді құзыреттіліктің негізгі деңгейін қалыптастыруға арналған.

Оқытудың I циклы («Шет тілі» пәні, 1-2 курс), сондай-ақ мамандарды дайындау бағытындағы білім беру бағдарламасының пәндері «Кәсіби бағытталған шет тілі (кәсіби қарым-қатынасқа кіріспе)» циклының, сондай-ақ «Бейнелеу өнері және сызу» мамандығы пәні бойынша білім беру бағдарламасының пререквизиттері болып табылады. «Кәсіби бағытталған шет тілі (кәсіби қарым-қатынасқа кіріспе)» пәні өз кезегінде, кәсіби мамандандырылған шет тілі білім негізін қалыптастырып, әрі қарай оқып-зерттеуді жалғастыруға және берілген білім негіздерін іс жүзінде кәсіби деңгейде кеңінен қолдануға негіз және уәж қалыптастырады.

Пәннің мазмұны шет тілінде білім беру бағдарламасы принциптеріне сай, біліктілік және коммуникативтік әрекет ету негізінде құрылған.

«Кәсіби бағытталған шетел тілі» пәнінің сабақтары білім берудің отандық және шетелдік әдістемелік тәсілдерінің негізінде, білім берудің заманауи инновациялық технологияларын қолдана отырып, практикалық түрде жүргізіледі.

«Кәсіби бағытталған шетел тілі» пәнінің кредит саны – 2, сағат саны – 30, соәж – 30, сөж – 30, сабақтың түрі – практикалық, бақылау түрі – емтихан.

Пәннің тақырыптық жоспары

I. Кәсіби ортаға кіріспе

1.1 Мансапты жоспарлау

1.2 Жұмысқа орналасу

1.3 Жұмыс орнындағы қарым-қатынас (коммуникация)

II. Кәсіби қызметке кіріспе

2.1 Кәсіби қызметтің нысаны

2.2 Ғылыми-педагогикалық қызмет – кәсіби қызмет

2.3 Жоба – кәсіби қызметтің өнімі

«Кәсіби бағытталған шетел тілі» пәнін оқытудың **міндеттері:**

– студентте кәсіби тақырыпта ақпарат алмасу, қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру;

– кәсіби қарым-қатынас жасауға қажетті ауызша сөйлеу және жазу дағдыларын қалыптастыру;

– түйінді ойын грамматикалық тұрғыдан көркемдей білу дағдысын қалыптастыру.

Пәнді оқыту үрдісі төмендегідей **құзыреттіліктерді** дамытып, қалыптастыруға бағытталған:

– маманның жеке тұлғалылығын қалыптастыру және оны шынайы бағалау қабілеті, сондай-ақ, өзінің интеллектуалдық даму деңгейлерін арттыру дағдыларын меңгеру икемділігі;

– өзінің ойын жүйелі, сауатты түрде тұжырымдау және оны жеткізу, қазақ тілінде ғылыми мәтіндерді жаза білу және сөйлеу шеберлігі;

– ағылшын тілінде қарым-қатынас жасау, арнайы мәтіндерді түсіну қабілеті.

Пәнді оқып-зерделеу нәтижесінде студенттер төмендегідей **құзыреттіліктерге** ие болады:

- кәсіби қызметте ауызша және жазбаша коммуникацияның түрлері, рөлі, орны туралы;

- кәсіби ақпараттардың шет тіліндегі негізгі көздері туралы;

- Бейнелеу өнері және сызу мен бейнелеу өнері мен сызуды оқыту әдістемесі бойынша ғылым мен техниканың дамуының отандық әлемдік тенденциялары туралы **түсінігі болуы керек;**

- оқытылған бөлімдердің тақырыптарына байланысты және кәсіби-іскерлік коммуникациялар аясына сәйкес терминдерді;

- кәсіби-іскерлік коммуникацияда қабылданған құжаттарды рәсімдеу және жүргізу талаптарын (мамандық бойынша);

- халықаралық кәсіби-іскерлік қарым-қатынас аясындағы коммуникативтік жөн-жосықтың ережесін (мамандық бойынша) **білуі керек;**

- кәсіби бағытталған шет тіліне тән грамматиканы сенімді пайдалануды (мамандық бойынша);

- сөйлеу кезінде оқылған терминологиялық бірліктерді пайдалануды;

- оқытылған тақырыптар аясындағы кәсіби-іскерлік сипаттағы ақпаратты түсінуді, мәтіннің мәнін және негізгі бөлігін (жерлерін) жете түсінуді, басты және екінші кезектегіні (ауызша және жазбаша) айыруды;

- кәсіби-іскерлік сипаттағы (ауызша және жазбаша) дайын мәтінді зерделеп, қорытынды ақпаратты шығарып алуды;

- оқытылған кәсіби-бағытталған жағдайларға сәйкес (телефонмен сөйлесу, интервью алу, алғашқы таныстыру рәсімін жасау және т.б.) коммуникативті стратегияны қолданып, дискурс (монолог, диалог) жасауды;

- өнер және педагогикалық мазмұндағы кәсіби мәтіндермен жұмыс жасай алуды;

- кәсіби сипаттағы мәтінді түйіндеуді;

- оқытылған тақырыптар аясындағы кәсіби сипаттағы мәтіндерді қазақ және орыс тілдерінен шет тіліне және шет тілінен қазақ және орыс тілдеріне аударуды;

- берілген тақырып бойынша дайындалып, тұсаукесер немесе алғашқы таныстыруда және сөйлеуді (мамандық бойынша) **игеруі тиіс;**

- сөздікті, оның ішінде терминологиялық сөздікті, қолдану;

- дайындалу және тұсаукесерде (пезентацияда) шығып сөйлеу;

- кәсіби қызметке байланысты тақырыптарға пікірталас жүргізу (мамандық бойынша);

- оқытылған жанрлардың (ғылыми жарияланымдар, көркем әдебиеттер, оқулықтар, ғылыми-көпшілік басылымдар) жазбаша және ауызша мәтіндерімен жұмыс жасау;

- кәсіби-іскерлік ахуалға тән коммуникативті стратегияны тиімді қолдану **тәжірибесі болуы керек.**

Перереквизиттер: пәнді тиімді меңгеру үшін оқытудың бірінші циклындағы негізгі ұғымдарды меңгеру қажет («Ағылшын тілі», 1-2 –семестр) сондай-ақ, даярлау бағыты бойынша білім бағдарламасының пәндері

Постреквизиттер: «Кәсіби бағытталған шет тілі» пәні даярлау пәндерін оқыту барысында ағылшын тілін белсенді пайдалану базасы мен мотивациясын қалыптастырады.

Пәннің мазмұны

Кіріспе

«Кәсіби бағытталған шетел тілі» пәнін оқытудың мақсаты мен міндеттері, пәннің басқа шет тілді циклдердің арасындағы рөлі мен орны, пән мазмұнына қысқаша шолу және оны оқытудың әдістері.

Негізгі бөлім

I. Кәсіби ортаға кіріспе

1.1 Мансапты жоспарлау

Тілдік материал:

- жалпы ғылыми және арнайы терминдер;
- ресми-іскерлік стилге тән арнайы тілдік құралдар (нәтижелі қолданыс үшін 100 сөздік бірлік).

Грамматикалық құбылыстар:

- сөз жасау;
- көп функционалды қызметтік сөздер.

Тақырыптық мазмұны (мәтіндік материалдың тақырыптары):

- кәсіби-тұлғалық сапа;
- кәсіби қызмет аясы (саласы);
- мамандықты дамытудың болашағы;
- маманның іс-әрекетінің түрлері: педагогикалық, тәрбиелік, ақпаратты-технологиялық, ғылыми-зерттеу, ұйымдастыру-басқармалық және т.б.

Жобаның тақырыбы:

- Мен және менің мамандығым.

Жазбаша сөйлеу:

- визит карточкасы;
- түйіндеме.

Ауызша сөйлеу:

- өзін таныстыру рәсімі.

1.2 Жұмысқа орналасу

Тілдік материалдар:

- жалпы ғылыми және арнайы терминдер;
- ресми-іскерлік стилге тән арнайы тілдік құралдар (нәтижелі қолданыс үшін 100 бірлік).

Грамматикалық құбылыстар:

- сабақты және ырықсыз етістегі етістіктің осы, өткен, келер шақтарының түрлері (қайталау).

Тақырыптық мазмұны (мәтіндік материалдың тақырыптары):

- жұмыс берушінің және кәсіби ұйымдардың тарапынан қойылатын талаптар заманауи мамандарға;
- бейнелеу өнері және сызу саласындағы ғылым мен білімнің жетекші ұйымдары;

- кәсіби дамуға өзіндік бағасы.

Рөлдік ойынның тақырыптары:

- жұмысқа қабылдау кезіндегі интервью;
- телефон арқылы интервью.

Жазбаша сөйлеу:

- жұмысқа тұруға арыз;
- жолдама хат;
- ұсыныс хат;
- алғыс хат (интервью аяқталғаннан кезде).

Ауызша сөйлеу:

- телефон арқылы интервью;
- интервью.

1.3 Жұмыс орнындағы қарым-қатынас (коммуникация)

Тілдік материалдар:

- жалпы ғылыми және арнайы терминдер;
- ресми-іскерлік стилге тән арнайы тілдік құралдар (нәтижелі қолданыс үшін 100 бірлік).

Грамматикалық құбылыстар:

- шартты рай және шартты сөйлем (қайталау);
- үстеулерді аударудың функциялары және әдістері.

Тақырыптық мазмұны (мәтіндік материалдың тақырыптары):

- мекеменің құрылымы мен қызметі;
- өз-ара қызметтік қарым-қатынастар
- корпоративтік (ұжымдық) мәдениет;
- қызметкерлерді басқару.

Талқылау тақырыбы: Мекеме қызметіне талдау жасау:

- мекеме қызметінің бағытын білу (орта мектеп);
- талқылау;
- қорытындылар.

Жобаның тақырыбы:

- Мінсіз мекеме (орта мектеп).

Жазбаша сөйлеу:

- электрондық хат.

Ауызша сөйлеу:

- телефон арқылы сөйлесу;
- жұмыс мәселесін талқылау.

II. Кәсіби қызметке кіріспе

2.1 Кәсіби қызметтің нысаны

Тілдік материал:

- ғылыми және арнайы терминдер (нәтижелі пайдалануға арналған 120 бірлік).

Грамматикалық құбылыстар:

- модальді етістіктен кейінгі ырықсыз етіс;
- ырықсыз етісті аудару тәсілдері;
- жақсыз конструкциялар.

Тақырыптық мазмұны (мәтіндік материалдың тақырыбы):

- педагогикалық қызмет туралы түсінік;
- педагогикалық қызметті ұйымдастыру;
- педагогикалық қызметтің функциясы, мақсаты және қолданылуы;
- педагогикалық қызметтің принциптері;
- педагогикалық қызметтің сипаттамасы.

Рөлдік ойынның тақырыбы:

- Ашық сабақ өткізу.

Жобаның тақырыбы:

- бейнелеу өнері және сызудың салалары.

Жазбаша сөйлеу:

- сабақ жоспарының сипаттамасы.

Ауызша сөйлеу:

- ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (интерактивті тақталарды, компьютерлерді, интернетті) және демонстрациялық материалдарды, кестелерді, сұлбаларды, кескіндемелерді және т.б.) қолдану арқылы сабақтың сипаттамасын (қарым-қатынас жасаудың пәндік маңызы аясында) алғашқы таныстыру.

2.2 Ғылыми-педагогикалық қызмет кәсіби қызмет ретінде

Тілдік материалдар:

- ғылыми және арнайы терминдер (нәтижелі пайдалануға арналған 60 бірлік).

Грамматикалық құбылыстар:

- өткен шақтағы ырықсыз етісті сөйлем;

- ауыспалы осы шақ.

Тақырыптық мазмұны (мәтіндік материалдың тақырыбы):

- пәнді оқытудың мәдениеті;

- ақпараттық-коммуникациялық технологиялар;

- оқыту сапасының мәселесі;

- білім беру мониторингі;

- сабаққа талдау жасау;

- тәрбиелеудің әдістері.

Сабақтың тақырыбы:

- бейнелеу өнері саласындағы жаңалықтар;

- бейнелеу өнері салаларына талдау жасау;

- бейнелеудің қолданбалы өнердегі мәнін табу.

Жазбаша сөйлеу:

- бейнелеу өнері салалары жайлы шамамен 2000 сөздік таңбамен баяндау.

Ауызша сөйлеу:

- оқыту мен ғылыми зерттеу мәселелерін талқылау.

2.3 Жоба – кәсіби қызметтің өнімі ретінде

Тілдік материалдар:

- ғылыми және арнайы терминдер (нәтижелі пайдалануға арналған 120 бірлік).

Грамматикалық құбылыстар:

- күрделі сөйлем құрылысы;

- күрделі толықтауыш және аудару тәсілдері.

Тақырыптық материал (мәтіндік материалдың тақырыбы):

- пәнді оқыту сапасы;

- білім мен ғылымдағы инновациялар;
- оқушылар арасындағы тәрбиелік жұмыс;
- сабақты ұйымдастыру;
- оқу-әдістемелік құжаттама.

Таңдалған тақырып сағаты (Case Study): сабақты өткізу үшін тақырыпты таңдау (сабақтың немесе технологияның тақырыбы):

- ақпаратты жинау, сабақтың тақырыбына салыстырмалы талдау жасау, негіздеме.

Сабақтың тақырыбы:

-Бейнелеу өнері мен сызуды оқытудың үлгілі әдістемесі.

Жазбаша тіл:

- түйіндеме;
- сабақты алғашқы таныстыру мәтіні.

Ауызекі тіл:

- талқылау;
- сабақты көпшілік алдында таныстыру.

Студенттің оқытушымен өздік жұмысы

№№ п.п.	СОӨЖ тақырыптары мен мазмұны	Өткізу түрлері	Сағат саны	Семестр- дегі апта
1	Art&drawing	communication	2	1
2	People engaged in art	Round table	2	2
3	Writing a CV	Written report	2	3
4	Genres	Conversation in the theme	4	4
5	Culture & art	Making reviews	4	5
6	Biographies or Artists	Round table	4	6
7	Museum and art galleries	Photos,conver- sation	4	7
8	Giving tourist information	Speaking about behavior in other countries	2	8
9	Tools & implements	conversation	2	9
10	Composition and drawings	Communicatio n,roleplaying	2	10
11	Trends	Written report	2	11

Студенттің өздік жұмысы

№№ п.п.	СӨЖ тақырыптары мен мазмұны	Бақылау түрлері	Сағат саны	Семестр- дегі апта
1	Artinyourcountry	Communicat.	2	1
2	A poet of the Russian	Talking about	4	2

		poets		
3	Museums in Kazakhstan	Presentation	2	3
4	Drawings	Conversation on given topic	4	4
5	Trends	Written report	4	5
6	Famous picture	Speaking on the topic	4	6
7	Ecological activities in your area or region	Making report	5	7
8	Famous art galleries in the world	Working with dictionary	5	8

Студенттің өз бетінше жұмыс істеу бағдарламасы

СӨЖ түрі	Жұмыстың мазмұны
Үй жұмысы	лексика-грамматикалық материалдармен жаттығулар жасау
	Оқу, түсіну
	Берілген мәтіндермен жұмыс (аудирование)
	жазбаша тілде баяндау
	аударма және аннотация жазу
Студенттердің шығармашылық қызметі	Рөлдік ойындарға дайындық
	Таңдалған тақырыпқа (CaseStudy-ге) дайындық
	Жобаны дайындау
	Конференция апталығына дайындық
Ақпараттық-сараптау ізденістері	Кәсіби-коммуникативті міндеттерді шешу үшін кәсіби маңызы бар ақпараттарды іздеу мақсатында шет тіліндегі ғылыми, көркем, ақпаратты өз бетінше оқып білу (қағаз/электрондық тасмалдаушылардан)
Практикалық жұмыстар	CD, аудио және бейне материалдарымен жұмыс істеу және оның тапсырмаларын орындау
	Кәсіби сөздік қор жасау және кеңейтіп отыру
	бейне материалдар негізінде коммуникативтік сәтсіздіктерді анықтап, талдау

Әдебиеттер

Негізгі

1. Clive Oxenden, New English File, pre-intermediate, Oxford, 2010
2. Merpy R. English Grammar in Use, Intermediate, Oxford, 2010
3. Concise History of French Painting. Edward Lucie-smith, Oxford University Press, 2007
4. Jack C. Richards. New Interchange. Cambridge University Press, 2010
5. Looking at Britain/ K/Cram Andersen & Paul Bay. Page 166.

6. American Art History. United States information agency, 2008
Hasel Harison. Art school. How to paint and draw, M.2011

Қосымша

7. Колкер Я.М. и др. Практическая методика обучения иностранному языку Я.М. Колкер. М.; АСАДЕМА, 2000
8. Коряковцева Н.Ф. Современная методика организации самостоятельной работы изучающих иностранный язык. Н.Ф. Коряковцева М.: Аркти, 2002
9. English-Russian Russian-English Environmental Science Dictionary.
10. Macmillan English Dictionary. Macmillan Heinemann, 2002
11. V.K. Muller. Modern English – Russian Dictionary. M.,2002
12. Nigel D. Turton “ABC of common grammatical errors”. Practical reference book. Macmillan, 2005
13. Ли Н.Г. Основы учебного академического рисунка, М.2007

Құрастырғандар:

Мұсаева К.С.. – п.ғ.к., профессор, Абай атындағы ҚазҰПУ
Кизирова Д.А. – аға оқытушы, Абай атындағы ҚазҰПУ
Бөпежанова Ғ.К. – аға оқытушы, Абай атындағы ҚазҰПУ
Искакова А.О. - п.ғ.к., доцент, Абай атындағы Қаз ҰПУ

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

РОІҮАа 3207 Профессионально-ориентированный иностранный язык

5В010700 - Изобразительное искусство и черчение

2 кредита

Предисловие

1. **Разработана и внесена** УМО по группе специальностей «Образование» РУМС МОН РК при КазНПУ имени Абая

2. **Утверждена и введена в действие** приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан

3. Типовая учебная программа разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом образования РК 2016 года (Типовой учебный план, утвержденный протоколом № 2 заседания РУМС МОН РК от 30.06.2016 г.)

4. **Рецензенты:**

Рыспаева Г.К. - к.ф.н., доцент КазГос ЖенПУ

Ешимбетова З.Б. – к.п.н., старший преподаватель КазНПУ им. Абая

5. **РАССМОТРЕНА** на заседании Республиканского Учебно-методического Совета от **30.06.2016** года. **Протокол № 2**

Настоящие типовые программы не могут быть тиражированы и распространены без разрешения УМО по специальностям группы «Образование» РУМС высшего и послевузовского образования МОН РК на базе КазНПУ имени Абая

Пояснительная записка

Типовая учебная программа по дисциплине «Профессионально-ориентированный английский язык (введение в профессиональную коммуникацию)» является составной частью Государственных стандартов высшего образования Республики Казахстан.

Дисциплина «Профессионально-ориентированный иностранный язык (введение в профессиональную коммуникацию)» предназначена для формирования базового уровня профессиональной коммуникативной иноязычной компетенции.

Пререквизитами цикла «Профессионально-ориентированный иностранный язык (введение в профессиональную коммуникацию)» является I цикл обучения (дисциплина «Иностранный язык», 1-2 курс), а также дисциплины образовательной программы специальности «Изобразительное искусство и черчение». «Профессионально-ориентированный иностранный язык (введение в профессиональную коммуникацию)» в свою очередь, формирует базу и мотивацию для дальнейшего изучения и активного использования профессионально-ориентированного иностранного языка в учебном процессе, практического использования языка на профессиональном уровне.

Содержание дисциплины структурировано по определенному объему языковых знаний в рамках учебной программы. Программа дисциплины построена на основе компетентностного и коммуникативного подходов.

Занятия по дисциплине проводятся на основе методики отечественного и зарубежного опыта преподавания используя достижения инновационно-образовательной технологии, в практической форме.

Тематический план дисциплины

I. Введение в профессиональную среду

- 1.1 Планирование карьеры
- 1.2 Устройство на работу
- 1.3 Коммуникация на рабочем месте

II. Введение в профессиональную деятельность

- 2.1 Объект профессиональной деятельности
- 2.2 Научно-педагогическая деятельность – как профессиональная деятельность
- 2.3 Проект – как продукт профессиональной деятельности

В результате изучения дисциплины студенты должны приобрести следующие **компетенции:**

иметь представление:

- о месте, роли, видах устной и письменной коммуникации в профессиональной деятельности;

- об основных источниках иноязычной профессиональной информации;

- об отечественных и мировых тенденциях развития науки и технологии по изобразительному искусству и черчению и методике преподавания изобразительного искусства и черчения ;

знать:

- термины, связанные с тематикой изученных разделов и соответствующими ситуациями профессионально-деловой коммуникации;

- требования к оформлению и ведению документации (в рамках специальности), принятые в профессионально-деловой коммуникации;

- правила коммуникативного поведения в ситуациях международного профессионально-делового общения (в рамках специальности);

уметь:

- с уверенностью оперировать грамматикой, характерной для профессионально-ориентированного иностранного языка (в рамках специальности);

- оперировать изученными терминологическими единицами речи;

- понимать информацию, различать главное и второстепенное, сущность и детали в текстах (устных и письменных) профессионально-делового характера в рамках изученных тем;

- извлекать информацию из текстов (письменных и устных) профессионально-делового характера;

- поддерживать дискурс (монолог, диалог), используя коммуникативные стратегии, адекватные изученным профессионально-ориентированным ситуациям (телефонные переговоры, интервью, презентации и др.);

- работать с текстами профессионального содержания связанных с искусством и педагогикой;

- аннотировать тексты профессионального характера;

- переводить с казахского и русского языков на иностранный язык и с иностранного языка на казахский и русский языки тексты профессионального характера в рамках изученных тем;

- готовить и выступать с презентациями на заданные темы (в рамках специальности);

иметь опыт:

- использование словарей, в том числе терминологических;

- подготовки и выступлений с презентациями;

- ведения дискуссий на темы, связанные с профессиональной деятельностью (в рамках специальности);

- работы с письменными и устными текстами изученных жанров (научные публикации, художественные тексты, учебники, научно-популярные издания и т.д.);

- эффективного использования коммуникативных стратегий, специфичных для профессионально-деловых ситуаций.

Пререквизиты: иностранный язык, общий курс изобразительного искусства и черчения.

Постреквизиты: курсы по специальности (методика преподавания изобразительного искусства и черчения).

Содержание дисциплины

Введение

Цель и задачи преподавания дисциплины «Профессионально-ориентированный иностранный язык», роль и место дисциплины среди других иноязычных циклов, краткий обзор содержания дисциплины и методы ее изучения.

Основная часть

I. Введение в профессиональную среду

1.1 Планирование карьеры

Языковой материал:

- общенаучные и специальные термины;
- специальные языковые средства, характерные для официально-делового стиля (100 единиц для продуктивного использования).

Грамматические явления:

- словообразование;
- многофункциональные служебные слова.

Тематическое содержание (тематика текстового материала):

- профессионально-личностные качества;
- область (отрасль) профессиональной деятельности;
- перспективы развития специальности;
- виды деятельности специалиста: педагогическая, воспитательная, информационно-технологическая, научно-исследовательская, организационно-управленческая и др.

Тема проекта:

- Я и моя специальность.

Письменная речь:

- визитная карточка;
- резюме.

Устная речь:

- самопрезентация.

1.2 Устройство на работу

Языковой материал:

- общенаучные и специальные термины;
- специальные языковые средства, характерные для официально-делового стиля (100 единиц для продуктивного использования).

Грамматические явления:

- виды настоящего, прошедшего, будущего времен глагола в действительном и страдательном залоге (повторение).

Тематическое содержание (тематика текстового материала):

- требования к современному специалисту со стороны работодателя и профессиональных организаций;
- ведущие организации образования и науки в области изобразительного искусства и черчения;
- оценка собственных профессиональных перспектив.

Темы ролевых игр:

- интервью по приему на работу;
- телефонное интервью.

Письменная речь:

- заявление на работу;
- сопроводительное письмо;
- рекомендательное письмо;
- благодарственное письмо (по завершению интервью).

Устная речь:

- телефонное интервью;
- интервью.

1.3 Коммуникация на рабочем месте

Языковой материал:

- общенаучные и специальные термины;
- специальные языковые средства, характерные для официально-делового стиля (100 единиц для продуктивного использования).

Грамматические явления:

- сослагательное наклонение и условные предложения (повторение);
- функции и способы перевода наречия.

Тематическое содержание (тематика текстового материала):

- структура и деятельность организации;
- должностные взаимоотношения;
- корпоративная культура;
- управление персоналом.

Тема Case Study: Анализ деятельности организации:

- изучение направлений деятельности организации (средней школы);
- обсуждение;
- выводы.

Тема проекта:

- Идеальная организация (средняя школа).

Письменная речь:

- электронное письмо.

Устная речь:

- телефонные переговоры;
- дискуссия по рабочим вопросам.

II. Введение в профессиональную деятельность

2.1 Объект профессиональной деятельности

Языковой материал:

- научные и специальные термины (120 единиц для продуктивного использования).

Грамматические явления:

- страдательный залог после модальных глаголов;
- способы перевода страдательного залога;
- безличные конструкции.

Тематическое содержание (тематика текстового материала):

- понятие о педагогической деятельности;
- организация педагогической деятельности;
- функции, назначение и использование педагогической деятельности;
- принципы педагогической деятельности;
- описание педагогической деятельности.

Тема ролевой игры:

- Проведение открытого занятия.

Тема проекта:

- Разделы изобразительного искусства и черчения.

Письменная речь:

- описание плана урока.

Устная речь:

- презентация описания урока (в рамках предметного содержания общения) с использованием информационно-коммуникационных технологий (интерактивная доска, компьютеры, интернет) и демонстрационных материалов (таблицы, схемы, графики и др.).

2.2 Научно-педагогическая деятельность – как профессиональная деятельность

Языковой материал:

- научные и специальные термины (60 слов единиц для продуктивного использования).

Грамматические явления:

- склонения существительных;

- единственное и множественное число.

Тематическое содержание_(тематика текстового материала):

- культура преподавания дисциплины;
- информационно-коммуникационные технологии;
- вопросы качества обучения;
- образовательный мониторинг;
- анализ урока;
- методы воспитания.

Темы занятий:

- Новые открытия в о сфере изобразительного искусства и черчения;
- Анализ новшеств в изобразительном искусстве и черчения;
- Выявление прикладной значимости дисциплины.

Письменная речь:

- фрагмент описания художественной работы до 2000 знаков.

Устная речь:

- дискуссии по проблемам обучения и научного исследования.

2.3 Проект – как продукт профессиональной деятельности

Языковой материал:

- научные и специальные термины (120 слов единиц для продуктивного использования).

Грамматические явления:

- виды сложных предложений,
- сложное дополнение и способы перевода.

Тематическое содержание (тематика текстового материала):

- качество обучения дисциплины;
- инновации в образовании и науке;
- воспитательная работа среди учеников;
- организация урока;
- учебно-методическая документация.

Урок по выбранному обстоятельству(Case Study): Выбор темы (темы урока или технологии) для проведения урока:

- сбор информации, сравнительный анализ имеющихся тем уроков, обоснование.

Тема занятия:

- Образцовая методика преподавания дисциплины изобразительное искусство и черчение.

Письменная речь:

- аннотация;
- текст презентации урока.

Устная речь:

- дискуссия;
- публичная презентация урока.

Программа самостоятельной работы студента

Вид СРС	Содержание работы
Домашняя работа	Тренировочные упражнения по лексико-грамматическим материалам
	Чтение, понимание
	аудирование
	письменное описание
	перевод и аннотирование
Творческая деятельность студентов	подготовка к ролевым играм
	подготовка к Case Study
	подготовка проекта
	подготовка к конференц-неделе
Информационно-аналитический поиск	самостоятельное изучение научно-художественной информации (на бумажных/электронных носителях информации) на иностранном языке с целью поиска профессионально значимой информации для решения профессионально-коммуникативных задач
Практические работы	работа с CD дисками, аудио-видеоматериалами и выполнение заданий по материалам
	формирование и расширение словарного запаса по специфике
	поиск коммуникативных неудач на основе видеоматериалов

Список рекомендуемой литературы

Основная

14. Clive Oxenden, New English File, pre-intermediate, Oxford, 2010
15. Merpy R. English Grammar in Use, Intermediate, Oxford, 2010
16. Concise History of French Painting. Edward Lucie-smith, Oxford University Press, 2007
17. Jack C. Richards. New Interchange. Cambridge University Press, 2010
18. Looking at Britain/ K/Cram Andersen & Paul Bay. Page 166.
19. American Art History. United States information agency, 2008
20. Hasel Harison. Art school. How to paint and draw, M. 2011

Дополнительная

21. Колкер Я.М. и др. Практическая методика обучения иностранному языку Я.М. Колкер. М.; АСАДЕМА, 2000

22. Коряковцева Н.Ф. Современная методика организации самостоятельной работы изучающих иностранный язык. М.: Аркти, 2002
23. English-Russian Russian-English Environmental Science Dictionary.
24. Macmillan English Dictionary. Macmillan Heinemann, 2002
25. V.K. Muller. Modern English – Russian Dictionary. М.,2002
26. Nigel D. Turton “ABC of common grammatical errors”. Practical reference book. Macmillan, 2005
27. Ли Н.Г. Основы учебного академического рисунка, М.2007

Составители:

Мусаева К.С. – к.п.н., профессор Каз НПУ им. Абая

Кизирова Д.А.– ст. преподаватель КазНПУ им. Абая

Бупежанова Г.К. – ст.преподаватель КазНПУ им. Абая

Искакова А. О.– к.п.н., доцент КазНПУ им. Абая

STANDARD CURRICULUM

POFL 3207 Profession-Oriented Foreign Language

5B010700 - Fineart and drawing

2 credits

Almaty, 2016
Introduction

1. **THE CURRICULUM DESIGNED AND RECOMMENDED** by education and methodical union of the group of specialties “Education” REMB of MES RK within Abay Kazakh National Pedagogical University

2. **APPROVED AND LAUNCHED** by The Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan

3. The Curriculum was designed in accordance with The Government Compulsory Standard of Education of Kazakhstan of 2016 (Model Curriculum, approved by minute of the meeting REMB of MES RK of 30/06/2016)

4. Peer-reviews

Candidate of Pedagogical Sciences Yeshimbetova Zabira Berdibekovna,
chair of Professional Communication.

Candidate of Philological Sciences, KazNWPU Ryspaeva G.K.

5. **REVIEWED in the meeting of Republic Education Board’s Section Education** on 30 June 2016. Minute №2

All rights reserved. These curricula or parts thereof may not be reproduced in any form, stored in any retrieval system, or transmitted in any form by any means—electronic, mechanical, photocopy, recording, or otherwise—without prior written permission of the education and methodical union of the group of specialties “Education” REMB of MES RK within Abay Kazakh National Pedagogical University.

The explanatory note

The discipline « English for special purposes (introduction into professional communication)» provided by the curriculum for the third-year students is a component of a graduate's three-cyclic foreign language training.

The discipline «English for special purposes (introduction into professional communications)» is aimed to form the basic level of the professional communicative foreign language speaking competence .

The requirement for « English for special purposes » cycle is the first cycle of training (the discipline "Foreign language", 1st-2d academic years), as well as the disciplines of the educational program on the specialty “Fine art and drawing”. «English for special purposes (introduction into professional communication)», in its turn, develops fundamentals and motivation for further learning and application of the professional foreign language in the educational process, and using it in the professional sphere.

The content of the discipline is structured on the base of educational curriculum and communicative approaches.

Training is based on teaching experience of Kazakhstan and foreign countries and uses innovational educational technologies.

Studies on the given discipline are conducted in the practical form.

Thematic plan of the discipline

I. Introduction into the professional area.

1.1 Planning career.

1.2 Applying for a job.

1.3 Communications at a workstation.

II. Introduction into the professional activity.

2.1 Object of the professional activity.

2.2 Scientific and pedagogical activity as professional activity.

2.3 Project as a product of professional activity.

As a result of studying the discipline students should get the following competences:

to be aware of:

- the role and the kinds of oral and written communications in professional activity;
- the main sources of the professional foreign language speaking information ;
- the world tendencies of development of science and technologies on the specialty;

to know:

- the terms connected with the subjects of the studied chapters and appropriate situations of the professional communication;

- the requirements for designing and maintaining documentation conducting (within the specialty) accepted in professional communication;
- regulations of the communicative behavior in situations of international professional communication (within the specialty);

to be able to:

- apply the grammar material typical for professional foreign language (within the specialty);
- apply the terminological units studied within speaking activity process;
- understand the information and distinguish the main and the minor points and recognize the gist and details in professional-based texts (oral and written as well) within the studied subjects;
- retrieve information from professional texts (written and oral as well);
- make a discourse (in a form of monologue and dialogue), using communicative strategies appropriate to professionally oriented situations studied (phone conversations, interviews, presentations, etc.);
- annotate special professional texts;
- translate special professional texts from Kazakh and Russian languages into English language and from English into Kazakh and Russian languages texts within the studied topics;
- to prepare presentations and speak on the given topics (within the specialty);

have experience:

- in using dictionaries, including terminological ones;
- in preparing presentations and introducing them;
- in debating on the topics connected with professional activity (within the program);
- in effective application of the communicative strategies specific for professional situations.

Initial requirements: foreign language, general course of Fine arts and drawing

Course completion requirements: courses on specialty (methods of art teaching, course of theoretical art, elective courses, bachelor project, post-graduate courses, etc.).

Contents of discipline

Introduction

The purpose and aims of teaching of the discipline «English for special purposes», the discipline role among other language teachingsubjects, the brief review of the contents of discipline and its teaching methods.

Basic part

I. Introduction into the professional sphere

1.1 Career planning

Language resources:

- common scientific and special terms;
- special language means appropriate to art (100 units of active vocabulary).

The grammatical phenomena:

- word-formation;
- multipurpose syntactic words.

The thematic contents(subjects of a text material):

- professional-personal qualities;
- area (branch) of professional activity;
- prospects of development of a specialty;
- kinds of activity of the expert: pedagogical, educational, information-technological, research, organizational-administrative, etc.

Theme of the project:

- Me and my specialty.

Written speech:

- the business card;
- CV;

Oral speech:

- self-presentation.

1.2 Applying for a job

Language resources:

- the general scientific and special terms, special language means, characteristic for formal style (100 units of active vocabulary).

The grammatical phenomena:

- present, past, future tenses of verbs in Active and Passive Voice (revising).

The thematic contents(subjects of a text material):

- the employer requirements to the young employee and the professional organizations;
- the leading organizations of education and science in the field of art;
- an estimation of own professional prospects.

Role games:

- job interview;
- telephone interview.

Written speech:

- application for a job;
- covering letter;
- references;
- letter of thanks (at the end of interview).

Oral speech:

- telephone interview;
- interview.

1.3 Communication on a workstation

Language resources:

- the general scientific and special terms;
- special language means, appropriate to formal style (100 units of active vocabulary).

The grammatic phenomena:

- subjunctive mood and conditional sentence (revising);
- functions and translation ways of adverbs.

The thematic contents (subjects of a text material):

- structure and activity of the organization;
- formal relationship;
- corporate culture;
- personnel administration.

Theme: Case Study: The analysis of activity of the organization:

- studying the directions of activity of the organization (secondary school);
- discussion;
- conclusions.

Theme of the project:

- The ideal organization (secondary school).

Written speech:

- e-mails;

Oral speech:

- telephone conversations;
- discussion of the problems dealing with work.

II. Introduction into the professional activity

2.1 Object of the professional activity

Language resources:

- scientific and special terms (120 units of active vocabulary).

Grammatical phenomena:

- Passive Voice after modal verbs;
- the ways of Passive Voice translation;
- impersonal constructions.

Thematic content (thematic of text material):

- concept of pedagogical activity;
- organization of pedagogical activity;
- functions and role of pedagogical activity;
- principles of pedagogical activity;
- description of pedagogical activity .

Role games:

- Carrying out of demonstrative lesson.

Theme of the project:

- art sections.

Written speech:

- description of the lesson plan.

Oral speech:

- presentation of lesson plan description (within the bounds of subject contents communication) using informational and communicational technologies (interactive board, computers, internet) and supplementary materials (tables, scheme, graphics, etc.).

2.2 Scientific and pedagogical activity as professional activity

Language resources:

- scientific and special terms (60 units of active vocabulary).

Grammatical phenomena:

- forms and functions of gerund and its translation ways.

The thematic contents(thematic of text material):

- culture of the discipline teaching;
- informational and communicational technologies;
- problems of education quality;
- educational monitoring;
- lesson analysis;
- training methods.

Theme of study:

- New trends in art and drawing;
- analysis of art and drawing categories;
- revealing of the applied importance of art and drawing.

Written speech:

- description of a piece of art and drawing using up to 2000 word units.

Oral speech:

- discussions on problems of training and scientific research.

2.3 Project as a product of professional activity

Language resources:

- scientific and special terms (120 units of active vocabulary).

The grammatical phenomena:

- complex object;

- the ways of its translation.

The thematic contents(subjects of a text material):

- quality of the discipline training;
- innovations in education and science;
- training work among pupils;
- organization of a lesson;
- educational and methodical documentation.

Case Study:A choice of a theme (a theme of a lesson or methods) for conducting a lesson:

- gathering of the information, the comparative analysis of available themes of lessons and its substantiation.

Theme of the lesson:

- Amasterly technique in teaching art and drawing.

Written speech:

- summary;
- lesson presentation description.

Oral speech:

- discussion;
- public presentation of a lesson.

Program of student's self-study

Types of SSS	Contents
Home work	drilling of lexical and grammatical material
	Reading
	Listening
	written speech
	translation and annotation
Students' creative activities	preparing for role-play
	preparing for Case Study
	preparing a project
	preparing for a conference - week
Information and analytical search	Self-study of scientific information (on paper/electronic carriers) in foreign language with the purpose of searching for professionally important information for solving professional and communicative problems
Language workshop	Working with video material and doing exercises
	developing and enriching vocabulary
	Searching for communicative failures on the basis of video material

Literature Basic

1. Clive Oxenden, *New English File*, pre-intermediate, Oxford, 2010
2. Merpy R. *English Grammar in Use*, Intermediate, Oxford, 2010
3. *Concise History of French Painting*. Edward Lucie-Smith, Oxford University Press, 2007
4. Jack C. Richards. *New Interchange*. Cambridge University Press, 2010
5. *Looking at Britain*/ K/Cram Andersen & Paul Bay. Page 166.
6. *American Art History*. United States information agency, 2008
7. Hasel Harison. *Artschool. How to paint and draw*, M. 2011

Additional

8. Колкер Я.М. и др. *Практическая методика обучения иностранному языку* Я.М. Колкер. М.; АСАДЕМА, 2000
9. Коряковцева Н.Ф. *Современная методика организации самостоятельной работы изучающих иностранный язык*. Н.Ф. Коряковцева М.: Аркти, 2002
10. *English-Russian Russian-English Environmental Science Dictionary*.
11. *Macmillan English Dictionary*. Macmillan Heinemann, 2002
12. V.K. Muller. *Modern English – Russian Dictionary*. М., 2002
13. Nigel D. Turton “ABC of common grammatical errors”. *Practical reference book*. Macmillan, 2005
14. Ли Н.Г. *Основы учебного академического рисунка*, М. 2007

Authors:

Mussayeva K.S. - Candidate of Pedagogical Sciences, Professor at KazNPU named after Abai.

Kizirova D.A. – senior teacher at KazNPU named after Abai.

Vupejanova G.K. - senior teacher at KazNPU named after Abai.

Iskakova A.O. – associated professor at KazNPU named after Abai.

ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМА

ВООА 3301 Бейнелеу өнерін оқыту әдістемесі

5В010700 - Бейнелеу өнері және сызу

3 кредит

Алматы, 2016

Алғы сөз

1. Абай атындағы ҚазҰПУ жанындағы ҚР БҒМ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің РОӘК «Білім» тобы мамандықтары бойынша Оқу-әдістемелік бірлестігінде **ДАЙЫНДАЛҒАН және ҰСЫНЫЛҒАН**

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігімен **БЕКІТІЛГЕН және ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН**

3. Типтік оқу бағдарлама 2016 жылғы ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес дайындалған. (Типтік оқу бағдарлама ҚР БҒМ 30.06.2016 ж., № 2 хаттамасымен бекітілген)

4. Пікір берушілер:

Дербесова М.А.- п. ғ. к., профессор, ҚазБСҚА

Қожағұлов Т.М. – п. ғ. к., профессор, Абай атындағы ҚазҰПУ

5. ҚР БҒМ Републикалық Оқу-әдістемелік Кеңесі мәжілісінде **ҚАРАСТЫРЫЛҒАН 30.06.2016 ж., Хаттама № 2.**

Осы типтік бағдарламаны Абай атындағы ҚазҰПУ жанындағы ҚР БҒМ РОӘК «Білім» тобындағы мамандықтары бойынша ОӘБ рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

Түсінік хат

«Бейнелеу өнерін оқыту әдістемесі» пәні 5B010700 - «Бейнелеу өнері мен сызу» мамандығы бойынша бакалавр даярлап шығаратын бірден-бір кәсіби пәндердің бірі болып табылады. Пәнді оқытудың мақсаты – студенттерге педагогикалық іс-әрекеттерде белгілі бір нәтижелерге тиімді қол жеткізу үшін, оқушының білімі мен тәрбие әлеуетін жоғары деңгейге жеткізе алатын, білікті әрі кәсіби білім мен білік дағдыларын игерген, іскерлік қабілеттері жоғары кәсіби мамандар даярлау. Жеке тұлға қасиеттерімен қоса, аталған пән болашақ мамандардың үнемі дамып отыратын көркем шығармашылық қабілеттерін ашып, практикалық дағдыларын қалыптастырады, сонымен қатар арнайы пәнді оқыту саласында олардың кәсіби-педагогикалық, ғылыми және ғылыми-техникалық деңгейлерін көтереді.

«Бейнелеу өнерін оқыту әдістемесі» пәні тек педагогикалық шеберлікке ғана негізделмейді, сонымен қатар пәнаралық байланысты кеңінен қамтиды. Бейнелеу өнерін оқыту әдістемесінің пәнаралық байланыстағы ғылыми-техникалық деңгейлерін көтеруде, пән бойынша бейнелеу іс-әрекетіндегі ақпаратты технологияларды қарастыруда (информатика пәні), сонымен қатар басқа да ғылым салалары: педагогика, психология, мәдениеттану, эстетика, өнер тарихы, кескіндеме, академиялық сурет, сәндік-қолданбалы өнер, мүсін өнері сияқты көркем пәндердің жиынтығынан құралып, білім алушылардың пәнді нәтижелі игерулеріне деген сенімдерін нығайтатыны анық. Кәсіби біліктілікті жетілдіру мақсатында барлық қажетті көркем - шығармашылық іс-әрекеттер нәтижесінде жеке тұлғаның жан-жақты дамып жетілуін, жеке және әлемдік көркемдік мәдениет тұрғысындағы дүниетанымдық көзқарастың нық қалыптасуын қамтамасыз ететіні сөзсіз.

Пән шартты түрде екіге бөлінеді. Олар: теориялық және практикалық. Теориялық бөлімде пәннің тарихы, жетекші идеялары мен жаңалықтары, бейнелеу өнерін оқыту әдістемесінің даму тарихи мен әдіснамалық ерекшеліктері, бейнелеу өнерін оқытуды әдістемесінің негізгі жаңашыл, озық тәжірибелері мен әдістемелерін таныстырады. Ежелгі елдер мен алыс-жақын шет мемлекеттер, Ресей мен Қазақстанда бейнелеу өнерін оқыту әдістемесінің даму тарихы мен қалыптасу жолдары, Аталған сала бойынша танымал педагог, өнертанушы, философ, мәдениеттанушы ғалымдардың қосқан үлестері мен озық тәжірибелерін, оқу-әдістемелік әдебиеттері мен ғылыми еңбектері толықтай талданады.

Ал практикалық бөлім аясында студенттер жалпы орта мектептердегі бейнелеу өнері пәні бойынша әдістемелік әдебиеттерді талдау, бейнелеу өнері пәні бойынша оқу материалдарын жоспарлау, бейнелеу өнерін оқыту әдістемесі бойынша күнтізбелік-иллюстративтік, күнтізбелік-тақырыптық жоспарларды құрастыру, қоршаған ортадағы болмысты эстетикалық тұрғыда қабылдау тақырыптарына айналадағы болмыс (табиғат, дүние, зат) нышандары негізінде салынған көркем өнер шығармалары, суреттер мен кескіндеме тақырыптарына терең талдау жүргізу, сабақ жоспарларын құрастыру мен дайындау, сыныптан тыс жұмыстар іс-шараларын және оның

әр түрлі үйірмелерінің әдістемесін құрастыру, репетициялық даярлық сабақтарын жүргізу қарастырылған.

Пәннің тақырыптық жоспары

1. Бейнелеу өнерін мектепте оқыту әдістемесінің негізгі мақсаттары мен міндеттері.
2. Сурет салуға үйрету әдістемесінің шет елдерде, Ресейде, Кеңес дәуірі кезеңіндегі мектептерде және де ТМД мемлекеттеріндегі қалыптасу жолы мен даму тарихы.
3. Жаңа оқу бағдарламаларымен жұмыс істейтін Қазақстан мектептеріндегі бейнелеу өнері сабақтарының мазмұны.
4. Оқушыларды әртүрлі көркем материалдармен жұмыс істеу әдіс-тәсіліне үйрету.
5. Бейнелеу өнері пәнінен сыныптан тыс жұмыстарды ұйымдастыру. Бейнелеу өнері пән дәрісханасын көркем безендіру жұмыстарын ұйымдастыру, өнерді көркемдік тұрғыда қабылдау сабағының әдістемесі, мүсіндеу, тақырыптық сурет, нұсқадан сурет салу, батик, қағаз пластикасы сабақтарын ұйымдастырудың жолдары мен әдіс тәсілдері және олардың теориялық негіздері.
6. Қазақтың дәстүрлі өнерін үйірме жұмыстарында ұйымдастыру жолдары мен оны тиімді пайдалану.
7. Оқу пәндері мазмұны түзілімнің теориялық негіздері мен бейнелеу өнері сабақтарын терең талдау сабағының әдістемесі.
8. Педагогикалық әдіс және тәсіл тануға оқытудың жолдары мен әдістемесі.
9. Сабақтың дидактикалық бөлімінің толық бағытын меңгерту сабағының әдістемесі.
10. Сабақты көркемдік іс-әрекет түрлеріне байланысты дайындау: өнерді қабылдау, тақырыпқа байланысты сурет салу, нұсқадан қарап сурет салу (живопись, графика, мүсін өнері) сабақтарының әдістемесі.

Құзыреттіліктер

Көркем өнер білімінің негізгі мақсаты – жеке тұлғаны рухани жағынан жан-жақты жетілдіру, олардың ақыл-ойын терең дамыту, өмірдің барлық жағдайында көркем шығармашылық тұрғысынан танымдық дағдыларын игерту болып табылады. Бейнелеу өнері арқылы шығармашылық қабілетті дамыту, жеке тұлғаның өнерге деген белсенділігін арттыра отырып, қоғамда болып жатқан қарқынды да, үнемі өзгерістерде, әртүрлі жағдаяттарда педагогикалық мәселелерді барынша жүзеге асыра алатын, қабілетті жеке тұлғаны қалыптастыру болып табылады.

«Бейнелеу өнерін оқыту әдістемесі» курсы студенттерді жеке тұлға ретінде көркемдік өнер мен өнер педагогикасы саласы бойынша теориялық біліммен қаруландырып қана қоймай, сонымен қатар практикалық тұрғыдан жалпы орта мектептерге бейнелеу өнері пәнінің мұғалімінің атқаратын іс әрекеттерімен, кәсіби педагогикалық қызметке даярлау мен жан-жақты дамытуда ең маңызды бөлігі болып табылады және де төмендегідей құзыреттіліктерді қалыптастырады:

- бейнелеу өнері пәнін оқыту барысында жаңа ақпараттық технологияларды қолдануды;

- сөйлеу мәдениетін, ойлауды, қарым-қатынас қабілеттілігін, талдауды, ақпаратты қабылдауды, алдына мақсат қоя білу мен оған жетудің жолдарын таңдауды;

- өзінің білім алу және шығармашылық әрекетінде нормативті құқықтық құжаттарды пайдалана білуді;

- игерген білімі мен дағдыларын ел алдында сөйлей білу, айтыс-таластарда, дебаттарда пайдалана білуді;

- өзінің болашақ мамандығының әлеуметтік маңыздылығын сезінуді, кәсіби және педагогикалық іс-әрекеттерде жүзеге асыруда дәлелдеуді;

- кәсіби міндеттерді шешуде қоғамдық пәндерді теорияда және практикада жүйелі пайдалана алады;

- кәсіби мәдениет негіздерін меңгеруді;

- білім алушылардың алыстан оқудағы жетістіктерінің қазіргі заманғы әдістемелерін қолдану қабілетін;

- оқу-тәрбие үдерісінде сапаны нәтижелі қалыптастыру үшін көркемдік білім алу мүмкіндіктерін пайдалануды;

- кәсіби және жеке тұлға құзырлығын (тарихи-мәдени, көркемдік-практикалық), көркем өнер мәнерін, эстетикалық және рухани-өнегелік мұраттарға баға бере білуді;

- қоғамдық қарым-қатынас пен кәсіби іс-әрекетте өзін толық көрсете алатын білімді, іскерлік дағдылары мол және шығармашылық қабілетті тұлға бола білу;

- алға қойған мақсатқа жігерлі түрде қол жеткізуге тырысу қабілетін игерту.

Пән пререквизиттері: информатика, математика, геометрия, сызу, география (контурлық карта мен жоспарларды бейнелеуде), еңбек сабағы (сызбаларды оқытуда), композиция, сурет т.б.

Пән постреквизиттері: педагогика, психология, жалпы тарих, әлеуметтану, экология, бейнелеу өнері тарихы.

Пән мазмұны

Кіріспе

«Бейнелеу өнерін оқыту әдістемесі» пәні ЖОО-ның педагогикалық үдерісінде арнайы пән ретінде қарастырылады. Оның міндеті 5B010700-«Бейнелеу өнері және сызу» мамандығы бойынша пән мұғалімдерін даярлау болып табылады. Мазмұны жағынан бейнелеу өнерінің оқыту әдістемесі курсы педагогика, психология, тарих, бейнелеу өнерінің тарихы мен теориясы, философия, әлеуметтану пәндерімен тығыз байланысты. Пәнді оқыту барысында студенттерді мектеп оқушыларына бейнелеу өнерінен білім беруге даярлау, сонымен қатар аталған пәнде студенттердің білім алушыларды қалай өнерге баулуы, бейнелеу өнерінің қыр сырын үйретудегі сан қырлы әдіс-тәсілдерді игеру, әдемілік пен әсемдікке тәрбиелеудегі педагогикалық мәселелерді шешу мен қарастыруда, сонымен қатар жас ұрпақтың өнерге көзқарастарын ояту, көркемдік шығармашылық пен талғампаздықтарын қалыптастыру жолдары мен әдістерін, тәсілдерін барынша жан-жақты меңгерулеріне үлкен мүмкіндіктері бар. Жан-жақты дамыған оқушы тұлғасын қалыптастыру мен тәрбиелеу, бейнелеу өнері және сызу (көркемсуреттік білім) саласында жүйеленген білімді игерту, бейнелеу өнері және сызу (көркемсуреттік білім) мамандығы бойынша оқу үрдісін заманауи-ғылыми деңгейде ұйымдастыру, ғылыми зерттеулерді жүзеге асыру сияқты теориялық мәселелер қамтылады. Студенттердің ұшқыр ойлау қабілетін, дүниетанымын және эстетикалық кейпін жетілдірудің жолдарын қарастыру мен педагогикалық шеберліктің шыңдалуын дамыту мәселелері.

Отандық көркемөнер білім саласының алғашқы бағыттарының бірі болып табылатын бейнелеу өнерін оқыту әдістемесі ежелден тарихи мазмұнға ие. Ол өзінің өзектілігін жоғалтпай, көркемдікті тек көріп қана қоймай, сезіне білуді үйретеді де білімді басқаларға жеткізе отырып, бәсекеге қабілетті қазіргі заманауи дамып келе жатқан қазақстандық жастардың нақты азаматтық жолын, адамгершілік бейнесін қалыптастырады.

«Бейнелеу өнерін оқыту әдістемесі» пәнінің **мақсаты:** бейнелеу өнері сабағының практикалық бөлімін өткізу барысында теориялық білімді, іскерлік дағдыларын қалыптастыру.

Осыған сәйкес төмендегі мынадай міндеттер жүзеге асырылады:

- бейнелеу өнері пән мұғалімдерін даярлау;
- сынып тақтасында (оның ішінде интерактивті тақтамен) сеніммен жұмыс істеу;
- оқу материалдарын түсіндіруде түрлі әдіс-тәсілдерді қолдану;

«Бейнелеу өнерін оқыту әдістемесі» пәнін аяқтаған кезде студент:

- әр түрлі тақырыптағы сабақтарды қалай өткізу керек екендігін;
- сынып тақтасымен жұмыс істей білуді;
- жаңа сабақты түсіндіру барысында әр қилы әдіс-тәсілдерді пайдалануды;
- бейнелеу өнері және сызу (көркемсуреттік білім) мамандығы бойынша оқу үрдісін заманауи-ғылыми деңгейде ұйымдастыру;
- ғылыми зерттеулерді жүзеге асыру;

- оқушылар жұмысын қалай талдап және қорытындылауды **білу керек.**
- Студенттер:*
- әр түрлі тақырыптағы сабақтарды сауатты өткізе білуді;
 - сынып тақтасында (оның ішінде интерактивті тақтамен) сеніммен жұмыс істеуді;
 - жан-жақты дамыған оқушы тұлғасын қалыптастыруда білім мен тәрбие беруді,
 - оқу материалдарын түсіндіру барысында әр түрлі әдіс-тәсілдерді қолдануды;
 - оқу-жұмыс бағдарламасын жазу мен талдауды;
 - сабақ жоспарларын және сабақ талдауларын сауатты әрі жүйелі түрде жасап, жүргізуді;
 - бейнелеу өнері және сызу (көркемсуреттік білім) саласында жүйеленген білімді қалыптастыру,
 - оқушылар жұмысының нәтижелерін талдап және қорытындылауды **меңгеруі тиіс.**

Негізгі бөлім

I. Теориялық бөлім

1. «Бейнелеу өнерін оқыту әдістемесі» пәнінің мазмұны мен мақсат-міндеттері.
2. Сурет салуды оқытудың шетелдік әдістеріне тарихи шолу.
3. Кеңес дәуірі кезеңі мен Ресейде бейнелеу өнерін оқыту әдіс-тәсілдеріне тарихи шолу.
4. Қазақстан Республикасындағы бейнелеу өнерін оқыту әдістемесі курсына қойылатын қазіргі замандағы жаңа талаптар.
5. Пән бойынша оқу әдістемелік әдебиеттерге терең талдау.
6. Жалпы орта мектептерде бейнелеу өнері сабағы бойынша оқу үдерісін ұйымдастырудың жолдары мен әдіс тәсілдері.

II Практикалық бөлім.

1. Мектептерде бейнелеу өнері пәні бойынша оқу әдістемелік әдебиеттерді талдау.
2. Бейнелеу өнері пәні бойынша оқу материалдарын жоспарлау.
3. Бейнелеу өнерін оқыту әдістемесі бойынша күнтізбелік-иллюстративтік, тақырыптық жоспарларды жасау.
4. Айналадағы болмыс (табиғат, дүние, зат) нышандары негізінде салынған суреттер мен кескіндеме тақырыптарын талдау.
5. Көркем өнер шығармалары құрылысы тақырыптарын терең талдау.
6. Сәндік-қолданбалы өнерді оқып-үйрену тақырыптамалары.
7. Қоршаған ортадағы болмысты эстетикалық тұрғыда қабылдау тақырыптары.
8. Сабақ жоспарларын дайындау.
9. Сыныптан тыс жұмыстар іс-шаралары мен түрлі үйірмелер әдістемесі.

10. Кең әрі көлемді түрде сабақты терең талдау үлгілері.

Бейнелеу өнері сабағын оқыту әдістемесі бойынша бақылау жұмысының сұрақтары

1. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына және білім туралы заңына сәйкес жалпы білім беретін мектептердегі бейнелеу өнері сабағы әдістемесінің негізгі міндеттері.
2. Алғашқы қауымдық кезеңде ежелгі Египет мектептеріндегі сурет салуды оқыту әдістемесі.
3. Ежелгі Греция мектептеріндегі сурет салуды оқыту тарихынан.
4. Орта ғасыр және Қайта өрлеу заманындағы оқыту әдістемесінің мазмұны.
5. Еуропа елдерінде сурет салудың академиялық жүйесінің қалыптасу жолы мен тарихы.
6. Француз әдіскерлерінің сурет салудағы академиялық оқыту жүйесі.
7. Сурет пәнінің дамуына педагог-ағартушы Я.А.Коменский, Д.Ж.Локк, Ж.Ж.Руссо, Г.Песталоццилер шығармаларындағы педагогикалық ойлардың ықпалы мен олардың маңыздылығы.
8. ХҮІІІ-ХІХ ғасырларда Ресей көркемсурет Академиясының құрылуы мен оқыту әдістері.
9. Көркемсурет Академиясында П.П.Чистяковтың сурет салуды оқыту жүйесі.
10. А.П.Сапожниковтың сурет салуды оқытудағы әдістемелік жүйесі.
11. Өз бетінше білім алу мен тәрбиелеудің теориясы.
12. Ұлы Отан соғысына дейінгі және кейінгі жылдарындағы Е.С.Кондахчан мен И.И.Евдокимовтың сурет салу қосқан үлестері мен әдістері.
13. Н.Н.Ростовцевтың бейнелеу өнерін оқыту әдістемесіне қосқан үлесі.
14. 1970-жылдардағы бейнелеу өнері бойынша жаңа оқу бағдарламаларының теориялық және әдістемелік ерекшеліктері (Б.П.Юсов, Б.М.Неменский, В.С.Кузин).
15. Қазақстан Республикасындағы бейнелеу өнері бойынша типтік оқу бағдарламаларының мазмұны.
16. ҚР бейнелеу өнері пәні бойынша Қ.К.Болатбаев авторлығымен басылып шыққан жалпы орта мектептерінің 1-б-сыныптарына арналған бейнелеу өнері пәнінің оқулықтарын талдау.
17. Бейнелеу өнері бойынша оқу материалдарын жоспарлау жүйесі.
18. Мұғалімнің мақсатты педагогикалық үрдіске сәйкес сабаққа дайындығы.
19. Балалардың көркем шығармашылық қабілетін дамытуының педагогикалық-психологиялық негізі.
20. Көркемдік қабылдауды дамыту принциптері.
21. Бейнелеу өнері сабақтарында оқытудың дидактикалық принциптерін пайдалану.

22. Бейнелеу өнері пәнінің дәріс бөлмесін заманауи талаптарға сәйкес жабдықтау мен оған көрнекі құралдарды даярлау.
23. Сынып және сыныптан тыс жұмыстарда техникалық оқу құралдарын пайдалану әдістемесі.
24. Үйірме жұмыстарының әдістемесі мен оны ұйымдастырудың жолдары.
25. Факультативтік сабақтарды жүргізудің әдістемесі.
26. Бейнелеу өнері пәні бойынша білімді, іскерлік пен дағдыларды есепке алу жүйесі.
27. Бейнелеу өнері сабақтарында қазақ халқының ұлттық, дәстүрлі өнер шығармашылығын пайдалану әдістемесі.
28. Тақырыптық композиция сабақтарын ұйымдастыру әдістемесі.
29. Жапсыру ісі сабақтарын оқытудың әдістемесі.
30. Айналадағы табиғи болмысты тану бойынша бейнелеу өнері сабақтарының әдістемесі.

Бейнелеу өнерін оқыту әдістемесі пәні бойынша курстық жұмыстар тақырыптары

1. Бейнелеу өнерінің қоғамда алатын орны мен ролі.
2. Өнер шынайылықтың белгісі іспеттес.
3. Өнердегі үйлесімділік пен форманың мазмұны.
4. Бейнелеу өнері тарихының бейнелеуші іс-әрекеттеріне қысқаша кіріспе.
5. Оқушылардың көркем шығармашылық қабілеттерін дамыту.
6. Бейнелеу өнерінен оқу бағдарламаларының ерекшеліктері мен дидактикалық принциптерін оқытудың негізгі міндеттері.
7. Оқушылардың бейнелеу өнері іс-әрекеттерін қабылдау маңыздылығы.
8. Бейнелеу өнерінің әдістері мен тәсілдеріне талдау жүргізу.
9. Бейнелеу өнері пәні бойынша сыныптан тыс үйірме жұмысын ұйымдастыру мен оның әдістемесі.
10. Бейнелеу өнері пәні бойынша факультативтік сабақтарды жүйелі жоспарлау мен ұйымдастыру.
11. Бейнелеу өнерін оқыту процесінде сыныптан тыс жұмыстар формасын белсенді түрде ұйымдастырудың маңызы.
12. Бөлме интерьерін көркем безендіру бойынша дизайнның өзекті мәселелері.
13. Сәнді қолданбалы өнеріндегі көркем қаріптердің маңызы мен оның көркем эстетикалық қабылдаудағы орны мен мән-мағынасы.
14. Қазақстан өнеріндегі көркемдік дәстүрлер сипатын оқыту әдістемесі.
15. Эстетикалық шыншылдықты қабылдаудағы мүсіндік жапсырудың маңызы.
16. Бейнелеу өнерінің әдістері негізінде аппликацияны оқытудың әдіс-тәсілдері.
17. Көркем табиғи материалдарды қолдана отырып, оқушылардың конструктивті іс-әрекеттерді қабылдау.

- 18.Бейнелеу өнері бөлмесін безендіріп ұйымдастыру және оқу процесіндегі маңызы.
19. Бейнелеу өнерінің түрлері мен жанрлары. / әңгіме сабақ/
20. Сурет, графика - бейнелеу өнерінің негізі ретінде.
21. Композициялық әдіс-тәсілдерді айқындаудағы картинадағы жазықтықты ұйымдастыру.
- 22.Көлемді формадағы заттарды бейнелеу. Сызықтық және ауа перспективалары.
- 23.Натюрморт және оның оқу процесіндегі маңызы. Үйрету. Бейнелеудің кезеңділігі және оны оқыту әдіс-тәсілдері.
- 24.Ою-өрнектің түрлерінде сәнді-қолданбалы өнер іс-әрекеттері. Ою өрнекті жасау жұмыстары.
- 25.Халықтық ою-өрнек және оның эстетикалық тәрбиедегі маңызы.
- 26.Сәулет өнері жөнінде әңгіме және оның эстетикалық маңызы.
- 27.Портрет. Адамды бейнелеудің маңызы. Пластикалық анатомия және адам тұлғасының пропорцияларымен танысу.
28. Көркем безендіру жұмыстарының түрлері және оның көғамдағы алатын орны.
29. Бейнелеу өнерінің курсы бойынша долбарлар мен нобайлар.
- 30.«Тұстану» тақырыбы мазмұнын оқыту әдіс- тәсілдері.

Әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер

1. Ростовцев Н.Н. История методов обучения рисования в зарубежных и советских школах. М., Просвещение. 1980.
2. Ростовцев Н.Н. Методика преподавателя ИЗО в школе. М., Просвещение. 1980.
3. Шорохов Е.В. Методика преподавателя композиции на уроках ИЗО. М., Просвещение. 1977.
4. К.Ералин.,О.Займоғлұлы., Ғ.Кралина. Бейнелеу өнерін оқыту әдістемесі. Оқу-әдістемелік құрал. Түркістан. «Туркестан Туран» баспасы. 2011. Б.225.
5. Ибрагимов Ұлыбек Шарахынұлы. Бейнелеу өнері: жалпы білім беретін мектептің 4-сыныбына арналған оқулық / Ұ.Ш. Ибрагимов, Қ.К. Болатбаев. - Алматы : Атамұра, 2000. - 136б. с.
6. Болатбаев, Қ. Қ. Бейнелеу өнері. Оқыту әдістемесі: жалпы білім беретін мектептің 4-сынып мұғалімдеріне арналған / Қ. Қ. Болатбаев, Ұ. Ш. Ибрагимов. - Алматы : Атамұра, 2000. - 40 б.
7. У.Ш.Ибрагимов, Қ.К.Болатбаев Бейнелеу өнерін оқыту әдістемесі: жалпы білім беретін мектептің 2-сынып мұғалімдеріне арналған / Алматы : Атамұра, 1998. - 44б. с.
8. Жеделов Құрманғазы Оразұлы. Бейнелеу өнері: 12 жылдық жалпы білім беретін мектептің 1-ші сыныбына арналған. - Алматы : Алматыкітап, 2003. - 112 б. -

9. Ақбаева Ш.Ә. Бейнелеу өнерін оқыту әдістемесі. Оқу құралы / Алматы: «Нұр-Принт» баспасы. 2007. Б.137.
10. Нұрым Қ.Т., Ақбаева Ш.Ә., Бейнелеу өнерін оқыту әдістемесінің теориясы мен әдістемесі. Оқу құралы /- Алматы: Абай атын. ҚазҰПУ-і. «ИП Уатханов А.Ф.» баспасы. 2012. Б.149.

Қосымша әдебиеттер

1. Кузин В.С. и Кубышкина Э.И. Изобразительное искусство. Учебник 1-2 кл., 3-4 кл. М., Дрофа. 1997.
2. Кузин В.С. Психология. 2 изд. М., Высшая школа. 1982.
3. Кузин В.С. ИЗО и методики его преподавателя в начальных классах. М., Просвещение, 1984.
4. Сокольникова Н.М. Основы композиции. 5-8 кл. М., Титул. 1996.
5. Сокольникова Н.М. Изобразительное искусство и методика в начальных классах. М., Асадема. 1999.
6. Барщ А.О. Рисунок в художественной средней школе. М., Академия художеств СССР. 1963.
7. Беда Г.В. Основы изобразительной грамоты. Рисунок, живопись, композиция. 2-е изд. М., Просвещение. 1981.
8. Байжігітов, Болат Кесікқалиұлы. Өнер тарихы мен теориясы: оқу құралы / Б. К. Байжігітов. - Алматы : АлМУ, 1999. - 198 б.
9. Жеделов Құрманғазы Оразұлы. Бейнелеу өнері сабағында оқушылардың көркемдік қабылдауын қалыптастыру: оқу құралы. - Алматы : " Алуа " ЖШС баспасы, 2004. - 108 б. с.
10. К. Өстеміров. Қазіргі педогогикалық технологиялар мен оқыту құралдары / Алматы : Алтынсарин атындағы ҚБА, 2007. - 144 б.
11. Мириманов В. Алғашқы қауымдық және дәстүрлі өнер. Алматы : Өнер, 1989. - 328 б.
12. Б.А. Альмухамбетов, Ж.Ш. Балкенов. Сурет салу және бояумен жұмыс жасаудың тиімді әдістері. - Алматы : Б. и., 1982. - 29 б.
13. Тәжімұратов Әбдіқас. Шебердің қолы ортақ - Алматы : "Қазақстан" , 1977. - 96 б.
14. Қазақстан бейнелеу өнерінің шеберлері: Альбом. - Алматы : Өнер, 1983. - 132 б.
15. Төлебиев. Ә. Сурет сала білесің бе? - Алматы : Өнер, 1990. - 48 б.

Интернет-көздері:

1. <http://multitender.ru>
2. <http://www.topreferat.com/Курстық-жұмыс/4136-Мектептегі-бейнелеу-өнері-оқыту-әдістемесі-курстық-жұмыс>
3. <http://zakupki.kz>
4. <http://www.rusnauka.com>
5. <http://www.bookcity.kz>

6. <http://almatykitap.kz>
7. <http://magister.kz/referat/show>
8. <http://www.academia-moscow.ru>
9. <http://www.uchportal.ru>
10. <http://школа-всего.рф/index.php/ru>
11. <http://nsportal.ru/shkola/izobrazitelnoe-iskusstvo/library/metodika-prepodavaniya-izobrazitelnogo-iskusstva-v>
12. <http://window.edu.ru>
13. <http://cyberleninka.ru/article/n/metodicheskie-rekomendatsii-po-prepodavaniyu-izobrazitelnogo-iskusstva-v-nachalnoy-malokomplektnoy-shkole-v-ramkah-perehoda-na>
14. <http://cyberleninka.ru/article/n/prepodavanie-izobrazitelnogo-iskusstva-v-nachalnoy-malokomplektnoy-shkole>
15. <http://www.niro.nnov.ru>
16. <http://window.edu.ru>
17. <http://www.twirpx.com>

Құрастырған:

Ақбаева Ш.А. – п. ф. к., доцент Абай атындағы ҚазҰПУ

ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМА

SOA 3302 Сызуды оқыту әдістемесі

5B010700 - Бейнелеу өнері және сызу

2 кредит

Алғы сөз

1. Абай атындағы ҚазҰПУ жанындағы ҚР БҒМ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің РОӘК «Білім» тобы мамандықтары бойынша Оқу-әдістемелік бірлестігінде **ДАЙЫНДАЛҒАН және ҰСЫНЫЛҒАН**

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігімен **БЕКІТІЛГЕН және ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН**

3. Типтік оқу бағдарлама 2016 жылғы ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес дайындалған. (Типтік оқу бағдарлама ҚР БҒМ 30.06.2016 ж., № 2 хаттамасымен бекітілген)

4. Пікір берушілер:

Дербисова М.А. - п.ғ.к. профессор ҚазБСҚА

Қожағұлов Т.М. - п.ғ.к., профессор Абай атындағы ҚазҰПУ

5. ҚР БҒМ Республикалық Оқу-әдістемелік Кеңесі мәжілісінде **ҚАРАСТЫРЫЛҒАН 30.06.2016 ж., Хаттама № 2.**

Осы типтік бағдарламаны Абай атындағы ҚазҰПУ жанындағы ҚР БҒМ РОӘК «Білім» тобындағы мамандықтары бойынша ОӘБ рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

Түсінік хат

Бұл бағдарлама жалпы орта білім беретін мектептерге 5BO10700 - «Бейнелеу өнері және сызу» пәндерінің оқытушысы мамандығы бойынша мұғалімдерді кәсіби даярлап шығатын пәннің бірі. Аталған бағдарлама бейнелеу өнері және өнер, мәдениет білім салалары бойынша арнайы оқу орындарында білім алып жүрген студенттерге арналады. Пәнді оқытудың негізгі мақсаты – студенттерге болашақта педагогикалық оқу орындарында оқу әдістемелік жұмыстарды, оқу-тәрбие үдерісін сәтті жүргізе алатын және оқушылардың көркем шығармашылық қабілеттерін ең жоғары деңгейге жеткізе алатын, іскерлік қабілеті бар, білікті, әрі кәсіби маман дайындау көзделеді. Болашақ мамандардың педагогикалық, оқу әдістемелік жұмыстарға қабілеттерін дамыту, сызуды оқыту әдістемесі саласында кәсіби-педагогикалық және ғылыми-техникалық үлкен жетістіктерге қол жеткізу үшін іскерліктерін қалыптастыру. Жеке тұлғаның өзінің және жан-жақты дамуына барлық көркем педагогикалық іс әрекеттердің түрін бағыттау, әлемдік ойлау көзқарасын, дүниетанымын кеңейтуді қалыптастыру, эстетикалық көзқарасы мен мәнерін, әлеуметтік маңызды іс әрекеттерде сұраныстары мен қабілеттілігін дамыту.

Сызуды оқыту әдістемесі курсы бойынша 11.11.2009 жылы №514 бұйрықпен білім министрлігі бекіткен 6.08.063.2010 жылдан ҚР жоғары кәсіби білім берудің Республикалық жалпыға міндетті стандарты негізінде Абай атындағы ҚазҰПУ-дың «Академиялық сурет және АПОӘ» кафедрасында жасалды. Дайындау кезінде ҚР білім берудің сызу пәні бойынша мектеп бағдарламасы ескерілді.

ПӘННІҢ ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАРЫ

1. Сызуды оқыту әдістемесі пәнінің мақсат міндеттері. Жалпы орта мектептердегі сызу курсының құрылымы.
2. Сызуды оқыту әдістеме пәнін оқытудың теориялық негізі. Факультетте сызуды оқыту әдістемесінің мазмұны. Мектептегі сызу пәнін оқытудың тарихына қысқаша шолу.
3. Сызуды оқыту әдістеме пәнінің шығу тарихына шолу. Сызуды оқытуда шетелдік әдістерге тарихи шолу.
4. Ресейде сызуды оқыту әдістемесі. Кеңес дәуірінде сызуды оқыту әдістемесіне анализдік талдау.
5. Сызуды оқыту әдістеме пәні бойынша бағдарламалар мен жаңа буын оқулығына, әдістемелік әдебиеттерге анализдік талдау.
6. Проекциялар негізі және оның негізгі әдістемелері. Проекциялық айналыспалы жаттығуларды шешудің әдістемелік сабақтары.

7. Аксонометриялық проекциялар сабақтарының әдістемесі. Аксонометриялық проекцияларды құрастырудың дәрісі.
8. Қима мен тілік сабағының әдістемесі.
9. Геометриялық құрылым сабағының әдістемесі.
10. Нұсқадан техникалық сурет салу және эскиздерді / нобайларды / салып тұрғызу.
11. Сызуды пәні бойынша сыныптан тыс жұмыстар.
12. Курстық жұмысты орындау.

ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТЕР

Педагогикалық шеберлікке оқыту барысында жеке тұлғаның шығармашылық қабілеті дамытылады. Студентте:

-сызбалық білімдерді, іскерлік пен дағдыларды игеру, графикалық-құрастырушылық ойлауды дамыту, талдап қорыту, талдай алу, ақпаратты қабылдау, алдына мақсат қоя білу мен оған жетудің жолдарын таңдау;

- өзінің білім алу және шығармашылық әрекетінде нормативті, құқықтық құжаттарды пайдалана білу;

-алған білімі мен дағдыларын практикалық іс-әрекетте пайдалана білу;

-өзінің болашақ мамандығының әлеуметтік маңыздылығын сезіну;

-кәсіби міндеттерді шешуде сәулет өнерлік, техникалық, дизайнерлік жобаларды теорияда және практикада жүйелі пайдалана алу;

- кәсіби мәдениет негіздерін игеру;

- қазіргі шығармашылық және педагогикалық әрекетінде меңгерген графикалық білімдерін қолдана алу қабілеттері **дағдыларын қалыптастыру қажет.**

ПРЕРЕКВИЗИТТЕР: математика, геометрия, сурет, география (контурлық карта мен жоспарларды бейнелеуде), еңбек сабағы (сызбаларды оқытуда).

ПОСТРЕКВИЗИТТЕР; педагогика, психология, жалпы тарих, әлеуметтану, экология, бейнелеу өнері тарихы.

СЫЗУДЫ ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІ ПӘНІНІҢ МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ

Педагогикалық ЖОО-дағы сызуды оқыту әдістемесі пәні «Бейнелеу өнері және сызу» мамандығы бойынша пән мұғалімдерін даярлайтын арнайы пән ретінде қарастырылады. Мазмұны жағынан сызу пәні педагогика, өнертану психология, тарих, философия, әлеуметтану, мәдениеттану пәндерімен тығыз байланысты. Пәнді оқыту барысында студенттерді елжандылық пен ұлтжандылыққа тәрбиелей отырып, олардың көзқарасын қалыптастыруға мүмкіндік туғызады. Студенттердің ұшқыр көркем ойлау білу қабілетін, көркемдік дүниетанымын жетілдіреді. Эстетикалық қабылдауларының дамуына жағдай жасайды. Білім алушылардың педагогикалық шеберлігін пән аралық байланыстар негізінде дамытуды қалыптастырады.

Практикалық бөлімдебағдарламаныңтүрлі бөлімдерінің мазмұны оқытылады. Қазақстандық әдістемелік әдебиеттер теориялық материалдар ретінде ескеріле отырып, жан-жақты талданады.

Мектептегі педагогикалық практикаға дайындау бөлімінде сызу пәні бойынша бағдарламалар талданады. Әсіресе, сыныптан тыс және мектептен тыс тәрбиелік шараларға баса назар аударылады. Қазақстан және Ресейлік, шетелдік әдістеме мен педагогика ғылымының озық тәжірибелері пайдаланылады. Курсты оқыту студенттердің педагогика және психология бойынша игерген білімдері негізінде, сонымен бірге педагогикалық практикада жинақталған кәсіби тәжірибелер негізінде құрылған.

Курсты оқыту дәрістік және практикалық сабақтарды жүргізу негізінде жүзеге асырылады.

НЕГІЗГІ БӨЛІМ

Дәрістік курс тақырыптары

1. Сызуды оқыту курсы мазмұнының мақсат-міндеттері.
2. Сызуды оқытудың шетелдік озық әдістерге тарихи шолу.
3. Кеңес кезеңіндегі және Ресейлік сызуды оқыту әдістемелеріне тарихи шолу.
4. Қазақстан Республикасындағы сызуды оқыту әдістемесі курсына қойылатын қазіргі заманғы талаптар.
5. Пән бойынша әдістемелік әдебиеттерді талдау.
6. Сызуды оқыту пәні бойынша оқу үдерісін ұйымдастыру.

Практикалық сабақ тақырыптары

1. Сызу пәні бойынша мектептегі әдістемелік әдебиеттер мен бағдарламаларға анализдік талдау.
2. ГОСТ бойынша сызбаны безендіру сабағының әдістемесі.
3. Жазықтықта проекциялау сабағы.
4. Проекциялық байланыстың 2 және 3 жазықтықтағы проекциялардың негіздері. Проекциялық айналыспалы жаттығуларды шешудің әдістемелік сабақтары.
5. Нұсқадан техникалық сурет салу және эскиздерді /нобайларын/ салу. «Техникалық сурет» атты тақырыптың әдістемесі. Техникалық сурет салу және эскиздерді салу жолдары.
6. Қима мен тілікті орындау сабағының әдістемесі.
7. Құрастыру сызбасы сабағының әдіс тәсілдері.
8. «Геометриялық құрылым» сабағының әдістемесі. Сызудағы геометриялық құрылым тақырыбы бойынша сабақты оқыту әдістемесі.
9. Аксонаметриялық проекциялардың құрылымын тұрғызу сабақтарының әдістемесі. «Аксонаметриялық проекциялар» сабағы тақырыбының мазмұны.«Аксонаметриялық проекциялар» атты тақырыпта сабақтың жоспарын құрастыру және сабақ даярлық сабақтарын жүргізу.Аксонаметриялық проекцияларды құрылымын тұрғызу сабақтары.
- 10.Сызу пәні бойынша сыныптан тыс жұмыстарды (факультативтік курс) ұйымдастырудың әдістемесі.

СЫЗУДЫ ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІ КУРСЫ БОЙЫНША СТУДЕНТТЕРДІ ОҚЫТУДЫҢ НӘТИЖЕСІНДЕ СТУДЕНТ:

- Бағдарлама бойынша сызбаларды сауатты орындай **білуге**;
- Жұмыс кезінде сызбаға қажетті құралдармен жұмыс істей **алуға**;
- Машинақұрастыру сызбасының бөлшектерін талдай **білуге**;
- Тез әрі сапалы сызба бөлшектерінің эскезін немесе техникалық суретін сапалы орындай **алуға**;
- Сынып тақтасындасызбанысенімді сыза **білуге**;
- Оқу материалдарын түсіндіру барысында түрлі әдіс-тәсілдерді қолдана **білуге**;
- Бөлшектерде қима және тіліктерді тиімді қолдана **алуға**;
- Құрастыру сызбаларын бөлшектеуге және оны оқи **алуға**;
- Сабақ жоспарлары мен сабақ талдауларын сауатты және белгілі бір жүйеде түрлендіре жаза **алуға**;

- Оқушылардың жұмыстарын сауатты қорытындылай және талдай білуге, меңгеруге міндетті.

СЫЗУДЫ ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІ БОЙЫНША ЕМТИХАН СҰРАҚТАРЫ

1. Сынып тақтасында жұмыс жүргізудің әдіс-тәсілдері.
2. Сызу пәнін оқытуда техникалық құрал-жабдықтарды жүйелі пайдалану.
3. Сызу пәні бойынша сыныптан тыс жұмыстарды жүйелі жүргізу.
4. Дизайн өнерінде сызу пәні әдістерін тиімді қолдану.
5. Сызбаграфикалықжұмыстарынтексеру.
6. Кеңесдәуірікезеңіндегісызуәдебиеттерінеталдау.
7. Оқушыларды «Қима» орындауғаұйретудіңәдіс-тәсілдері.
8. Сызупәніноқытуда мұғалімніңролі.
9. Оқушыларды эскиз жәнежобалықсуретсалуғаұйрету.
- 10.Сызупәнініңмұғалімініңсбаққазірлігіжәнепедагогикалықшеберлігі.
- 11.Сызудыоқытуғаарналғанәдістемелікоқуқұралдарғаталдау.
- 12.Сызупәніндесыныптақтасындажүйеліжұмысжүргізу.
- 13.Сызупәнінеқажеттікөрнекілікқұралдарәзірлеу.
- 14.Сызубөлмесінжаңаүлгідежабдықтаужәнетехникалыққұрал-жабдықтардытиімдіпайдалану.
- 15.Техникалықсурет салу, эскиз бойыншажұмысістеудіңәдіс-тәсілдері.
- 16.Сызупәнібойыншадизайндықтерендік-кеңістіккомпозициялары.
- 17.Сызупәніноқытудапсихологиялық-педагогикалықкерекшеліктердіескеру.
- 18.Көлемніңкеңістіккомпозицияларынөлшеу.
19. Дизайн өнеріндесызупәніәдістерінқолдану.
- 20.Сызбаграфикалықжұмыстардытексерудіңәдіс-тәсілдері.
- 21.Оқушылардысызушрифтерінжазуғаұйрету.
- 22.Жәйтіліктүрлеріменоқушылардытаныстыру.
- 23.Оқушыларғааксонаметриялықпроекцияныорындауғаұйрету.
- 24.Бұрандақосылыстарыорындаудыңәдіс-тәсілдері.
- 25.Сызупәнібойыншаоқуматериалдарынжүйеліжоспарлау. / сабатыңмасаты, міндеттері/
- 26.Сызупәнібойыншадидактикалықпринциптердіжүйеліжоспарлау.
- 27.Сызужұмыстарыорындаудадұрысөлшемқоюғаұйрету.
- 28.Оқушылардысызужұмыстарыноқуғаұйрету.
- 29.Сызупәнібойыншаоқушылардыңэстетикалықталғамынарттыру.
- 30.ҚазақстанРеспубликасыбойыншасызубағдарламасыныңмамұндыкерекшеліктері.

СЫЗУДЫ ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІ КУРСЫ БОЙЫНША КУРСТЫҚ ЖҰМЫСТАРДЫҢ ТАҚЫРЫПТАРЫ

1. Жалпы орта мектепте сызу пәнінің мазмұндық құрылымы.
2. Мектепте сызу пәніне байланысты жаңа буын оқулығы мен әдістемелік әдебиеттерге анализдік талдау.
3. Сызу пәні бойынша сабақтан тыс шараларды ұйымдастырудың әдіс-тәсілдері.
4. Геометриялық құрылым тақырыбының әдіс-тәсілдері.
5. Түйіндесу тақырыбының мазмұны және оны оқытудың әдіс-тәсілдері.
6. Сызбаға өлшем қою тақырыбының әдіс-тәсілдері.
7. Проекция түрлері тақырыбының мазмұны және оны оқытудың әдіс-тәсілдері.
8. Проекцияның 2 және 3 проекция жазықтықтарында проекциялау тақырыбын түсіндіру.
9. Жетіспеген көріністерді тұрғызуға арналған жаттығуларды шешу.
10. Айналыспалы жаттығуларды шешу тақырыбының әдіс-тәсілдері.
11. “Аксонметриялық проекция” тақырыбының мазмұны және оны оқытудың әдіс-тәсілдері.
12. Сызба эскиздерін орындау тақырыбының әдіс-тәсілдері.
13. Техникалық суретті орындау тақырыбы.
14. Графикалық жұмыстарды тексерудің әдіс-тәсілдері.
15. Нұсқадан бөлшектің сызбасын және эсизін орындау.
16. “Қима” сабағының әдіс-тәсілдері.
17. “Қарапайым тілік” сабағының әдіс-тәсілдері.
18. “Күрделі тілік” сабағының әдіс-тәсілдері.
19. “Сызбаны оқу” тақырыбының әдіс-тәсілдері.
20. Сызбада резьбалық қосылыстарды белгілеу сабақтары.
21. Жұмыс сызбасын оқу.
22. Ажыратылатын және де ажыратылмайтын қосындылар тақырыбының мазмұны және оны оқытудың әдіс-тәсілдері.
23. Құрастыру сызбасын оқу тақырыптарын оқып меңгеру әдіс-тәсілдері.
24. Құрастыру сызбасын детальдау.
25. Құрылыс сызбасын оқу және онымен танысу.
26. Сызуды оқып меңгеруде білімділік және тәрбиелік міндеттер.
27. Сызудың мектептегі басқа пәндермен тығыз пәнаралық байланысы.
28. Сызу пәнін оқытып меңгерту дидактикалық принциптерді жүйелі қолдану.
29. Жаңа технологияларды /ОТӘ/ оқу процессінде қолдану.
30. Оқушылардың үлгерімін есепке алу.

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

Негізгі әдебиеттер

1. Есмұханов Ж. Қазақстан мектептері үшін сызу оқулығы. 2000.

2. Воротников И.А. Занимательное черчение. М., Просвещение. 1990.
3. Васильенко Е.А. Методика обучения черчению. М., Просвещение. 1990.
4. Севастопольский Н.О. Уроки черчения в школе. М., Просвещение. 1981.
5. Ботвинников А.Д., Виноградов В.Н. Черчение. М., Просвещение. 1980.
6. Боголюбов С.К., Войнов А.В. Черчение. М., Машиностроение. 1981.

Қосымша әдебиеттер

1. Бабулин И.А. Построения машиностроительных чертежей. М., Высшая школа. 1982.
2. Селивестров М.М. Черчение. Высшая школа. 1980.
3. Жижин В.Д. Обучение чтению и выполнению рабочих чертежей. М., Просвещение. 1964.
4. Ботвинников А.Д., Ломов Б.Ф. Научные основы формирования графических знаний.
5. Волков И.П. Учим творчеству. М., Педагогика. 1988.
6. Дружинин Н.С., Чувилов Н.Г. Черчение. Высшая школа. 1982.
7. Васильенко Е.А. под ред. Практикум по черчению. М., Просвещение. 1982.
8. ЕСКД общие правила выполнения чертежей ГОСТ 2.301-68; ГОСТ 2.320-82.
9. Селивестров М.М. Черчение. Высшая школа. 1980.
10. Ивахнова Л.А. Научные основы подготовки учителя. Алматы, Гылым. 1995.
11. Хасенов М.М. Развитие способностей школьников к мыслительным преобразованиям. Алматы, Рауан. 1992.
12. Воротников И.А. Занимательное черчение. М., Просвещение. 1980.

Құрастырған:

Ақбаева Ш.Ә. – п. ф. к., доцент Абай атындағы ҚазҰПУ